

A vidéki településeket veszi sorra a karaván

„Házhoz megy” a méhnyakrákszűrés

Fotó: Maros Megyei Sürgősségi Kórház közönségkapcsolati osztálya

Februártól kezdődően szinte napi rendszerességgel látogat el egy-egy vidéki településre a Maros Megyei Sürgősségi Kórházhoz tartozó, méhnyakrákszűrést végző mozgó központ. A cél az, hogy minél több nő hozzáférjen a szűréshez, olyanok is, akik nem járnak megelőző vizsgálatra. A kezdeményezés egy nagyszabású projekt részeként valósul meg, amelynek keretében a központi régió hat megyéjében 170 ezer nő részesül ingyenes szűrővizsgálatban. Románia európai viszonylatban a második a méhnyakrák előfordulása,

valamint a betegség okozta elhalálozás tekintetében, hiszen többnyire előrehaladott stádiumban fedezik fel a rosszindulatú elváltozásokat. Emiatt fontos a rendszeres szűrés, amely életmentő lehet, ugyanis ha idejében felfedezik, a méhnyakrák jó eséllyel gyógyítható.

Menyhárt Borbála

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje
IDEJÉBEN
megújítani előfizetését!
Ha előfizet,
BIZTOSAN
kézhez kapja
FÉLÁRON!
Telefon:
0742-828-647

Múltunkat őrző pusztuló vár

Torockószentgyörgy nevét 1470-ben említik először írásban. A falutól keletre levő Székelykő Várkő nevű magaslatán állnak várának romjai. Lakótornya 1253 és 1272 között épült, alsó részei 1470 körül. 1514-ben a keresztetesek felégették. 1707-ben Tiede csapatai megostromolták és elfoglalták, majd felrobbantották. Azóta pusztul. Torockószentgyörgy 1910-ben túlnyomórészt magyar lakosú volt, és a trianoni békeszerződésig Torda-Aranyos vármegye Torockói járásához tartozott.

15.

Rekordmértékű az infláció az eurózónában

Bár az egyes országokban eltérő volt az infláció mértéke, általános jelenség, hogy az energiaárak 28,6 %-os emelkedése minden szektorra hatott. Az energiaárak nélkül számított infláció januárban 2,6 százalékos, emeli ki magyarázatában az Eurostat, az EU statisztikai hivatala.

17.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Bírság és más semmi

Benedek István

A baleseti statisztikák már nagyon hosszú ideje indokolták volna azt a közlekedésszabály-szigorítást, ami a napokban lépett életbe. Egy ideje már tudni lehetett róla, hogy szigorítani készülnek, ezzel szemben ismét fércmunkát végeztek a döntéshozók, ahogy az itt, a Balkánon szokás. Az állam egy kicsit jobban fog keresni a szabálysértőkön, de nem lesz lényegi változás a közlekedési kultúrában, és ez továbbra is emberéletekbe fog kerülni.

Kétségtelen, hogy valamennyit javíthat a közlekedési állapotokon, ha az önjelölt versenyzőket és egyéb galádságokra is kapható volánművészeket egy-két hónappal hosszabb ideig lehet kivonni a forgalomból, mint eddig, és a zsebüket is a korábbinál jobban megvágják. Bár a randalírozásukkal okozható kárhoz képest még így is haramatosak a büntetési tételek. És annyi a kiskapu az új szabályokon, hogy az elefántnak sem kihívás átszivarogni rajtuk. Egyebet ne említsünk, most már legalább benne van a szabálykönyvben, hogy büntethető az agresszív vezetés, csak épp az nincs letisztázva megfelelően, hogy mi számít annak. Ezt körül kellett volna írni olyan pontossággal, hogy a furkósbottal elemibe idomított közeg értelmi küszöbének is legyen világos. Tágra szabott szabályokkal annyit lehet elérni, hogy helyenként egy-egy ön- és közveszélyes egyedek ki lehet szűrni a tömegeből, ami a semminél már több, de a lényegi változáshoz aligha visz közelebb. Főleg, ha továbbra is az útszéli sebességmérés marad a hatóság

(Folytatás a 3. oldalon)

CCCCCCCCCCCC

FEBRUÁR

4., péntek

A Nap kel
7 óra 43 perckor,
lenyugszik
17 óra 30 perckor.
Az év 35. napja,
hátravan 330 nap.

IDŐJÁRÁS

Változó idő
Hőmérséklet:
max. 0 °C
min. -9 °C

A csütörtöki lottóhúzás nyerőszámai

Joker 38, 19, 28, 1, 12, + 3 **NOROC PLUS:** 5 2 9 7 0 6

40 28, 16, 4, 35, 27, 3 **SUPER NOROC:** 9 1 3 3 5 1

69 21, 41, 1, 26, 7, 29 **NOROC:** 1 9 8 9 8 0 6

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadjuk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 57-es iroda. Borbély Ernő, naponta 9-14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0742-828-647

Megyei hírek

10,6 ezrelékre emelkedett a fertőzöttségi ráta

Maros megyében február első napjaiban 10 ezrelék fölé emelkedett a koronavírussal fertőzött személyek aránya. A Közegészségügyi Igazgatóság kimutatása szerint Maros-szentkirály a 21 ezrelék felé közelít, Marosszentanna 19 ezrelékes, míg Marosvásárhely 18,58 ezrelékes esetszámmal jár az élen. Marosvásárhelyen az utóbbi 14 nap mozgátlaga 2730 pozitív esetet jelent. Jedden és Koronkán is magas az esetszám, itt 16 ezrelék fölötti a fertőzöttségi ráta. A megye városaiban Szászrégenben, Marosludason, Dicsőszentmártonban és Szovátán is 10 ezrelék fölötti esetszámot regisztráltak.

Február 7-étől indulnak az új dízelbuszok

A tervek szerint február 7-étől üzembe helyezik (ha meglesz az utasszállításhoz szükséges engedély) a marosvásárhelyi útvonalakon azokat az autóbusszokat, amelyek a közelmúltban érkeztek a városba. Portik Vilmos alpolgármester jelezte, hogy a közterület-felügyelőség jegyzőkönyvben rögzítette a húsz busz átadását a Közszállítási Vállalatnak.

Február közepéig lesz nyitva a várbeli korcsolyapálya

A várbeli korcsolyapálya továbbra is nyitva tart, a jól ismert program szerint várja a korcsolyázókat február 15-ig, ha az időjárás megfelelő lesz. A Ligetben lévő műjégpálya bezárt – közölte a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal.

Elköltözik

a Tudor negyedi oltóközpont

A tervek szerint a hét végén a Tudor Vladimirescu iskola sportterméből a marosvásárhelyi Shopping City bevásárlóközpontba költözik az oltóközpont. A tornaterem ezt követően rendeltetésének megfelelően üzemel majd, miután a városban 2 ezrelék alá csökken a fertőzöttségi arány. Erre azonban várni kell, mert az esetszám a 19 ezrelékhez közelít.

Egy férfi bennégett a lángoló házban

Csütörtökön virradóra tűz ütött ki egy 70 négyzetméteres libánfalvi házban. A lakás teljesen lángba borult, amíg a tűzoltók a helyszínre érkeztek. Az égő ingatlan gépjárművel nem lehetett megközelíteni, tűzoltópalackokkal, lapáttal, hóval próbálták oltani. Az égő házban bennégett egy 67 éves férfi, a tűzoltók már nem tudták kimenteni. A szerencsétlenséget feltehetően egy égő cigaretta okozta.

Hírszerkesztő: Mezey Sarolta

NÉPÚJSÁG

ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroksa, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujasg.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9-15 óra, péntek: 9-14 óra között, szombat vasárnap: zárva.

Gyergyói turnéval indítja az évet a Maros Művészegyüttes

Február 6-án gyergyói turnéra indul a Maros Művészegyüttes a *Télülő* című előadásával.

Napjainkban is élő szokás Erdélyben a nagyböjt előtti farsang. A farsang a tél elmúlásának, szimbolikus „eltemetésének” az ünnepe, amelyet a vidámság, az álarcos felvonulás és a tréfás jelenetek jellemeznek. A farsangi hagyományok, népi játékok szorosan kapcsolódnak a magyar kultúrához, és rendkívül fontos szerepet töltenek be egy közösség életében, megmaradásában.

Az első megálló Gyergyószárhegyen lesz, a *Télülőt* vasárnap este 6 órától a kultúrházban mutatja be, ezt követően február 7-én Gyergyócsomafalván a Borsos Miklós Művelődési Otthonban délelőtt 11 órától, este 7 órától pedig Gyergyóújfaluban a Lázár István Művelődési Házban.

A turnéról hazaérvén, a művészegyüttes teljes gőzzel a Tamási Áron *Ábel* című előadásával készül, várhatóan február végén mutatja be.

Román és magyar futballbajnoki mérkőzések a televízióban

Február 4., péntek:

* 17.30 óra, DigiSport 1, Telekom Sport 1, Look Sport: CS Mioveni – FC Voluntari (1. liga, 24. forduló)

* 19.55 óra, DigiSport 1, Telekom Sport 1, Look Sport: Medgyesi Gaz Metan – Bukaresti Rapid 1923 (1. liga, 24. forduló)

* 21.00 óra, M4 Sport: MTK Budapest – Zalaegerszegi TE FC (NB I., 19. forduló)

Február 5., szombat:

* 13.30 óra, DigiSport 1, Telekom Sport 1, Look Sport: Aradi UTA – Sepsiszentgyörgyi Seps OSK (1. liga, 24. forduló)

* 15.45 óra, M4 Sport +: Kisvárdai Master Good – Budapest Honvéd (NB I., 19. forduló)

* 16.00 óra, DigiSport 1, Telekom Sport 1, Look Sport: Konstancai Farul – Chindia Târgoviște (1. liga, 24. forduló)

* 18.00 óra, M4 Sport +: Gyirmót FC Győr – Újpest FC (NB I., 19. forduló)

* 20.30 óra, M4 Sport: MOL Fehérvár FC – Debreceni VSC (NB I., 19. forduló)

* 21.00 óra, DigiSport 1, Telekom Sport 1, Look Sport +: CSU Craiova – Kolozsvári CFR 1907 (1. liga, 24. forduló)

Február 6., vasárnap:

* 14.30 óra, DigiSport 1, Telekom Sport 1, Look Sport: Campionii FC Argeș Pitești – Academica Clinceni (1. liga, 24. forduló)

* 15.15 óra, M4 Sport +: Mezőkövesd Zsóry FC – Puskás Akadémia FC (NB I., 19. forduló)

* 18.15 óra, M4 Sport: Ferencvárosi TC – Paksi FC (NB I., 19. forduló)

* 19.55 óra, DigiSport 1, Telekom Sport 1, Look Sport +: Bukaresti FCSB – Universitatea 1948 Craiova (1. liga, 24. forduló)

Február 7., hétfő:

* 19.55 óra, DigiSport 1, Telekom Sport 1, Look Sport +: Botosáni FC – Bukaresti Dinamo 1948 (1. liga, 24. forduló)

Tíz napig lehet még jelentkezni

Február 25. – március 8. között szervezik meg Marosvásárhelyen a márciuska- és a nőnapjait. A standoknak helyszínt igénylő árusok a Győzelem tér 3. szám alatt, a 15-ös teremben február 14-éig jelentkezhetnek. A szükséges iratokat a biroul.unic@tirgumures.ro címre online is be lehet nyújtani. A helyszíneket február 18-án 13 órától sorsolják ki a Művész moziban, a Rózsák tere 35–37. szám alatt. A márciuskák és virágok értékesítésére javasolt helyszíneket, valamint a szükséges iratokat a www.tirgumures.ro honlapon, illetve a Közterület-kezelő Közszolgálat Kós Károly utca 1/B szám alatti székhelyén tanulmányozhatók.

Február 14-ig kérelmezhetők az ösztöndíjak

Az Oktatási Minisztérium két héttel meghosszabbította a diákok ösztöndíjkérelmeinek benyújtási határidejét. Azoknak, akik elmulasztották a kérelmek benyújtását, miniszteri rendelet értelmében február 14-éig van lehetőségük összeállítani és leadni a kérelmeket. Akik az első félévre

összeállították az iratcsomót, és benyújtották az ösztöndíjkérelmet, ezt nem kell újra megtegyék. Mindazok, akik az első félévben szociális ösztöndíjban részesültek, továbbra is megkapják a támogatást, az eddigi 100 lej helyett azonban 200 lejben részesülnek.

Három képzés indul februárban

A Maros Megyei Munkaerő-foglalkoztatási Ügynökség februárban három képzési tanfolyamot indít a következő szakmákban: szakácssegéd, számítógép-kezelő és takarító. A beiratkozáshoz szükséges a személyi igazolvány, a születési bizonyítvány és az iskolai végzettséget igazoló dokumentum. A képzés ingyenes a munkát kereső nyilvántartott munkanélküliek, valamint a börtönből szabadulók számára, a vidéken élőknek, akiknek nincs adózandó jövedelmük, illetve jelentéktelen jövedelmet valósítanak meg, továbbá azok számára, akik a gyermeknevelési szabadság után vagy munkaképtelenségből felépülve szeretnék munkát vállalni. Bővebb tájékoztatást az ügynökség 0265-263-760-as telefonszámának 115-ös mellékállomásán nyújtanak. A képzésajánlatok a www.anofm.ro honlapon is megtekinthetők.

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Az óvodákban, iskolákban enyhén emelkedett a fertőzöttek száma

Start előtt az igazgatói és aligazgatói versenyvizsgára

Vannak tanintézetek megyénkben, amelyeket jobban, másokat kevésbé érint a koronavírus-járvány újabb szakasza. Helyenként olyan sok a megbetegedett pedagógus, hogy szinte nincs aki helyettesítse őket – értesítettük szülői megjegyzésekből.

A megyei helyzetről Illés Ildikó főtanfelügyelő-helyettesről érdeklődtünk. Amint elmondta, a tegnapi nyilvántartásuk szerint a megyében tanuló körülbelül 83.000 diákból 529-ről derült ki, hogy elkapta a fertőzést. A 7.000 alkalmazottból 188-an fertőződtek meg, 49 osztályban folyik távoktatás, mivel ezekben a tanulóközösségekben három diáknak volt pozitív a tesztje.

A számok a múlt héthez viszonyítva kicsit emelkedtek, de a korábbi években, amikor még nem jelent meg a koronavi-

rus-járvány, az influenza miatt még többen hiányoztak ebben az időszakban. Reményeik szerint a jövő héttől csökkenni fog az omikron-vírus által fertőzött diákok és tanügyi alkalmazottak száma.

A főtanfelügyelő-helyettes hozzátette, hogy a tanárokat kollegiák kell helyettesítsék, akiknek órabért fizetnek.

Időközben folyik a versenyvizsga az eddig ideiglenesen betöltött igazgatói és aligazgatói állások elnyerésére. A 83 helyre 60-an jelentkeztek, akiknek tegnapig kellett pótolniuk a hiányzó iratokat.

18-án tartják az írásbeli vizsgát az országos egységes tétel alapján, a legszigorúbb feltételek között. A pedagógusoknak a hetes jegyet kell elérniük ahhoz, hogy részt vehessenek a vizsga második, szóbeli szakaszán – hangsúlyozta Illés Ildikó. (bodolai)

A parlament ünnepi ülést tartott Románia EU-csatlakozásának 15. évfordulója alkalmából

A parlament két háza együttes ünnepi ülést tartott szerdán abból az alkalmából, hogy az ország 15 évvel ezelőtt csatlakozott az Európai Unióhoz.

Románia 2007. január 1-jén lett az Unió tagja. A parlamenti ülés fő vendége Jean-Yves Le Drian francia külügyminiszter volt, aki a beszédében kifejtette: az EU jelenlegi egyik legnagyobb kihívása, hogy ismét stabil és kiszámítható viszonyt alakítson ki Oroszországgal. A francia diplomácia vezetője szerint pár éve, de főként most, világossá vált, hogy Oroszország „egyensúlytalanságot okozó hatalomként” kezdett viselkedni.

A francia diplomácia vezetője kijelentette, hogy Oroszországnak tudatában kell lennie, hogy milyen csapást mérne

saját magára, ha ismét megtámadná Ukrajnát, mert az európaiak ezt nem fogadják el. „Komoly büntetéseket készítettünk elő Oroszország ellen, amelyeket habozás nélkül elfogadunk, ha szükségese” – mondta a külügyminiszter.

Le Drian hozzátette: büszkeséget jelent Franciaországnak, hogy hozzájárulhatott Románia EU-csatlakozásához, és arról biztosította Bukarestet, hogy európai szövetségként és partnerként most is mellette áll, amikor az EU keleti határánál a biztonsági helyzet romlik.

Nicolae Ciucă miniszterelnök beszédében kiemelte, hogy Bukarest 15 évvel az uniós csatlakozás után is elkötelezett az EU mellett, és úgy vélte, hogy ez a tagság Románia minden lakosának hasznos volt. Rámutatott: Romániának megvan a lehetősége arra, hogy behozza a

leamaradást az infrastruktúra fejlesztésében, hogy minőségi szolgáltatásokat biztosítson állampolgárainak az oktatásban és az egészségügyben, de a digitalizálás terén is fontos lépéseket tehet. A miniszterelnök szerint Románia biztonságát az EU- és a NATO-tagsága szavatolja, és megerősítette, hogy Bukarest továbbra is a jogállamiság útját követi.

Florin Cițu, a szenátus elnöke azt emelte ki, hogy az EU-tagság jólétet, szabadságot hozott a románoknak és bírálta azokat a politikusokat, akik saját kudarcukért az EU-t teszik felelőssé.

Marcel Ciolacu, a képviselőház elnöke azt hangsúlyozta, hogy Romániának olyan új politikai megállapodásra van szüksége a pártok között, amely új lendületet adhatna az országnak az Unión belül. (MTI)

Iohannis:

Románia F-35-ös harci gépek beszerzését tervezi

A román légierő fejlesztése nem áll meg az F-16-os vadászgépek hadrendbe állításával, az ország utolsó (ötödik) generációs F-35-ös harci gépek beszerzését is tervezi – jelentette be szerdán Klaus Iohannis államfő.

Az elnök az aranyosgyéresi légi támaszpont meglátogatása alkalmával, az ott szolgálatot teljesítő katonák előtt mondott beszédében úgy értékelte: az Ukrajna határainál kialakult feszültség is azt igazolja, hogy szükség van a román haderő 2015-ben kezdődött fejlesztésére, Romániának fel kell készülnie az agresszív akciók elhárítására, beleértve a hibrid fenyegetéseket.

Iohannis rámutatott: a román légierőnek kiemelkedő szerepe van az ország védelmében, képes összetett védelmi küldetések végrehajtására az ország légterében, és nagy távolságokat átívelő légi szállítási feladatok megoldására.

„Rendkívül feszült időszakot élünk, felerősödtek az európai és az euroatlanti térség, ezen belül Románia biztonságát veszélyeztető fenyegetések. Nyilvánvaló az igyekezet az erőpolitikájához történő visszatérésre, a jelenlegi liberális világrend, a hidegháború után kialakult európai biztonsági építmény megkérdőjelezésére” – jelentette ki az elnök.

Hozzátette: Románia következetesen a NATO-országok egységének és szolidaritásának, a szövetséges erők fekete-tengeri jelenlétének megerősítését szorgalmazza, ebben a vonatkozásban pedig az Amerikai Egyesült Államok európai

szerepvállalása hitelesebbé teszi a NATO védelmi és elrettentő elkötelezettségét.

Romániában 2019 márciusban állt szolgálatba az első, Portugáliából beszerzett, 16 darab használt F-16-os gépből álló repülőraj, a védelmi tárca pedig decemberben jelentette be, hogy további 32 használt F-16-os harci repülőgépet akar vásárolni Norvégiától. Román sajtóértesülések szerint ezek közül húsznak az aranyosgyéresi katonai repülőtér lesz az állomáshelye.

A légtéri járőrözésből egyelőre a román légierő izraeli segítséggel felújított, orosz gyártmányú MiG-21 típusú vadászgépei is kiveszik még a részüket. A korábban 110 vadászgépből álló flottában mára körülbelül 30-40 harc képes gép maradt.

Klaus Iohannis államfő kezdeményezésére Románia 2015-ben döntött arról, hogy a GDP 2 százalékára növeli védelmi kiadásait, a román Legfelsőbb Védelmi Tanács (CSAT) pedig 2017-ben hagyta jóvá, hogy Románia a következő évtizedben 9,8 milliárd euró értékben vásároljon fegyvereket és katonai eszközöket.

Románia egyebek mellett Patriot rakétaelhárító ütegeket és HIMARS rakétatüzérségi sorozatvető fegyvereket vásárol az Egyesült Államoktól, légierőjét amerikai gyártmányú – másodkézből vásárolt – F-16-osokkal korszerűsíti, illetve Romániában helyezték szolgálatba a ballisztikus rakéták elfogását célzó amerikai rakétapajzs európai szárazföldi elemeit. (MTI)

Az Európai Bizottság az uniós igazolványok érvényességének meghosszabbítását javasolja

Az Európai Bizottság azt javasolja, hogy a koronavírus-járvány terjedése miatt egy évvel, 2023. június 30-ig hosszabbítsák meg az európai uniós digitális Covid-igazolványokról szóló rendelet hatályát – közölte csütörtökön az EU brüsszeli végrehajtó testülete.

„A járvány továbbra is elterjedt Európában, és jelenleg nem lehet meghatározni a fertőzések 2022 második felében történő esetleges terjedésének vagy új változatok megjelenésének hatását. Az igazolványokkal kapcsolatos uniós rendelet meghosszabbítása biztosítja, hogy az utazók továbbra is használhassák a tanúsítványt az EU-n belüli utazásaikhoz” – olvasható a bizottság sajtóközleményében.

A bizottság javasolja azt is, hogy a kiváló minőségű laboratóriumi antigénteszteket vegyék fel azon tesztípusok közé,

amelyekre vizsgálati dokumentumot lehet kiállítani. Emellett azt is szorgalmazza, hogy az oltási igazolványok bármely, ne csak a kiállító uniós tagállamban beadott vakcinadózisok helyes számát tartalmazzák. Ez az uniós polgárok által felvetett gyakorlati aggályok kezelésére szolgál, amelyek azzal kapcsolatosak, hogy a bizonyítványok helytelen számú dózist jelennek olyanoknál, akik különböző tagállamokban kapják meg az oltásaikat. A testület továbbá indítványozza, hogy koronavírus elleni vakcinákkal kapcsolatos klinikai vizsgálatokban részt vevő személyek számára is ki lehessen állítani igazolványokat. Az intézkedés célja a vírus elleni vakcinák folyamatos fejlesztésének és vizsgálatának ösztönzése.

A rendelet meghosszabbítására tett javaslatot még az Európai Parlamentnek és az uniós tagországok kormányait képviselő Tanácsnak is el kell fogadnia. (MTI)

Ország – világ

Ismét hosszabbítják a veszélyhelyzetet

Február 7-étől újabb 30 nappal meghosszabbítják a veszélyhelyzet Romániában – döntött csütörtökön az országos vészhelyzeti bizottság (CNSU). A testület határozata értelmében továbbra is kötelező marad az FPP2 típusú vagy egészségügyi maszk viselése zárt és nyílt nyilvános térben egyaránt. (Agerpres)

Továbbra is 30 ezer fölött van az új fertőzések száma

A stratégiai kommunikációs törzs csütörtöki adatai szerint 32.671 új fertőzést jegyeztek. Az elmúlt 24 órában összesen 111 elhunytól érkezett jelentés. Korábban jegyzett halálesetről nem számoltak be. Az új esetekkel 2.325.016-ra nőtt a járvány eleje óta diagnosztizált fertőzöttek száma. Közülük 62.871-en újr fertőződtek, nekik az első megfertőződéstől számított 180. nap után lett ismét pozitív a tesztjük. Ugyanakkor eddig 1.961.511 személyt gyógyultnak nyilvánítottak. Jelenleg 10.719 személyt kezelnek kórházban Covid-19-cel, 281-gyel többet, mint előző nap. 993 beteg szorul intenzív terápiás ellátásra – 20-szal többen, mint egy nappal korábban –, közülük 840-en oltatlanok. (Agerpres)

Ezer amerikai katonát telepítenek Németországból Romániába

Ezer amerikai katonát telepítenek Németországból Romániába – nyilatkozta szerdán Nicolae Ciucă kormányfő. Nem sokkal korábban a Wall Street Journal és a CNN is arról számolt be, hogy Joe Biden amerikai elnök jóváhagyta, hogy az orosz-ukrán határ mentén kialakult feszült helyzet miatt több ezer amerikai katonát küldjenek Kelet-Európába. Az észak-karolinai Fort Braggból összesen 2000 katonát küldenek Németországba és Lengyelországba, és további mintegy 1000, már Németországban lévő katonát Romániába – számolt be a Reuters. Szerdán a Pentagon szóvivője, John Kirby is megerősítette az információt. (Agerpres)

Közel felével nőtt a vendégéjszakák száma

Tavaly 43 százalékkal, 20,653 millióra nőtt Romániában a vendégéjszakák száma a kereskedelmi szálláshelyeken – közölte csütörtökön az országos statisztikai intézet. A vendégéjszakák zömét, 18,824 milliót a belföldi turisták töltötték el, ami 40 százalékos növekedés az előző évhez képest. A külföldi turisták által eltöltött vendégéjszakák száma csaknem 84 százalékkal, 1,828 millióra nőtt. A kereskedelmi szálláshelyekre érkezett vendégek száma is 46 százalékkal, 9,276 millióra nőtt, ebből 8,436 millió belföldi vendég volt, akiknek száma 43 százalékkal haladta meg a 2020. évet. A romániai kereskedelmi szálláshelyeket 840.600 külföldi vendég kereste fel, ami 85 százalékos éves növekedésnek felel meg. A 2021-es adatok a koronavírus-járvány miatti 2020-as alacsony bázisérték miatt jobbakként, hiszen tavalyelőtt 52 százalékkal csökkent a vendégéjszakák és a kereskedelmi szálláshelyekre érkezett turisták száma is a 2019. évhez képest. A járvány előtt, 2019-ben 29,870 millió vendégéjszakát jegyeztek, ezt 13,268 millió turista töltötte el. Ez azt jelenti, hogy a vendégéjszakák és a vendégek száma egyaránt 30 százalékkal maradt el tavaly Romániában a 2019-es adatoktól. (MTI)

Bírság és más semmi

(Folytatás az 1. oldalról)

fő specialitása, és legalább ezt a harmatgyenge új szabályozást nem próbálják meg több járőrözéssel ötvözni, a különböző frusztrációikat a volán mögött kiélő embertársaink nagyobb keserűségére.

Akiket elsősorban nem kellett volna odaengedni a forgalomba. Bármilyen bajnál a megelőzés mindig hasznosabb a kezelésnél, és az a legnagyobb gond a kérdéskörben, hogy most sem tettek egyetlen lépést sem az oktatási és vizsgáztatási rendszer szigorítására. Mert az agresszív vezetésnél maradván, az arra való hajlamot tanonckorban kéne oktatással kezelni, és aki nem elég érett mentálisan arra, hogy önmaga és mások élete veszélyeztetése nélkül közlekedjen, azt nem kell jogosítványhoz juttatni. A bírságok összegét az égis lehet srófolni, de amíg az alkalmassági tesztek, az oktatás és vizsgáztatás rendszerén nem szigorítanak drasztikusan, addig csatamező marad a balkáni utakon, ahol a csendes többségnek nincs más esélye, mint magán kívül a többiek helyett is vigyázni, és reménykedni a szerencsében.

„Házhoz megy” a méhnyakrákszűrés

Fotó: Maros Megyei Sürgősségi Kórház közönségkapcsolati osztálya

(Folytatás az 1. oldalról)

Az uniós forrásokból finanszírozott projekt célcsoportját képező 170 ezer nőnek egy része – legalább fele – a hátrányos helyzetű, félreeső településeken élő közösségekből kerül ki, hozzájuk a kisbuszban kialakított, vizsgálóasztallal, hordozható számítógéppel, a minta-

vételhez szükséges fogyóanyagokkal felszerelt mozgó központ jut el. Január 26-án Marosoroszfaluban húsz 24–64 év közötti nőnek végezték el ingyenesen a méhnyakrákot kiszűrő Babeş–Papanicolau-vizsgálatot, február folyamán a karaván Maros és Hargita megyei településeket keres fel. Február 8-án Mező-

méhesen, 10-én Mezőrtücsön, 16-án Palotailván, 17-én a Hargita megyei Homoródalmáson, 18-án Lövétén, 22-én Mezőgerébenesen, 23-án Dédán, 24-én pedig Bándon lesz lehetőség az ingyenes szűrővizsgálatra. Az adott településen élő nőket a helyi családorvosokon keresztül tájékoztatják a lehetőségről – tud-

tuk meg Mariana Negoităról, a Maros Megyei Sürgősségi Kórház sajtószerkesztőjétől.

A hat megyét – Maros, Hargita, Kovászna, Brassó, Fehér és Szeben – felölelő központi fejlesztési régióban élő nőket célozza az átfogó méhnyakrákszűrő program, amire uniós pénzalapokat sikerült lehívnia a Maros Megyei Sürgősségi Kórháznak, partnerségben a marosvásárhelyi George Emil Palade Orvosi, Gyógyszerészeti, Tudomány- és Technológiai Egyetemmel – hangzott el nemrég a projektet bemutató konferencián. Ott dr. Cosmina Uzun projektfelelős kifejtette, korábban is volt egy hasonló kezdeményezés, egy szűrőprogram, amely 2012-ben indult a központi régióban, több mint ezer háziorvos, nőgyógyász és patológus szakorvos bevonásával minél szélesebb körben próbálták elérni a térségben élő 25–64 év közötti nőket. Azonban az állami finanszírozás akadozott, nem tudtak elegendő vizsgálatot elvégezni, jelentős eredményeket elérni, így 2018-ban szükségesnek látták új anyagi forrást keresni, az egészségügyi minisztérium és az országos közegészségügyi intézet támogatásával uniós pénzre pályáztak.

A projektnek köszönhetően 10,5 millió euró áll a rendelkezésükre, a pályázat részeként Marosvásárhelyen egy, az orvosi egyetem által rendelkezésre bocsátott épületben korszerű diagnosztikai központot

hoznak létre, laboratóriummal együtt. A központban lehetőség lesz a mintavételre, a minták laboratóriumi vizsgálatára, illetve azok, akiknél elváltozásokat fedeznek fel, további vizsgálatokon vehetnek részt, és szakorvoshoz irányítják őket. Két év alatt 170 ezer nőnek szeretnék ingyenes szűrővizsgálatot elérhetővé tenni, és azoknak, akiknél elváltozásokat fedeznek fel, további vizsgálatokat, utókövetést biztosítani.

Nagyon sokan nem járnak szűrővizsgálatra

Romániában évente mintegy 3300 új esetet fedeznek fel, és több mint 1700 nő veszteti életét méhnyakrák miatt. A szakemberek gyakran szembesülnek azzal, hogy túl későn – húszas, harmincas, negyvenes éveikben járóknál is –, előrehaladott stádiumban fedezik fel a rákos elváltozásokat, amikor már nem tudnak segíteni. Ha a nők rendszeresen, időben elmennek szűrésre, kezdeti stádiumban felfedezik az elváltozásokat, a méhnyakrák nagy eséllyel gyógyítható. A tapasztalat az, hogy – főként vidéken – vannak negyven-ötven éves nők, akik soha nem jártak nőgyógyásznál, nem vettek részt szűrővizsgálaton. A szűrőprogram keretében szervezett vidéki karavánnal elsősorban őket célozzák meg, hiszen fontos, hogy a szűrővizsgálat elérhető legyen minden nő számára, iskolázottságtól, lakhelytől függetlenül.

Kolcsár Károly számvetése

Állampolgárokhoz közel álló jogszabályok

Hétfőn délelőtt a régi Városházán levő képviselőirodában sajtótájékoztatót tartott Kolcsár Károly RMDSZ-es képviselő. A politikus összefoglalta azokat a politikai eseményeket, amelyek az említett időszakban meghatározták a parlamenti munkát, majd néhány szóban részletezte azokat a törvénytervezeteket, amelyek kidolgozásában részt vett.

Vajda György

Eredményes parlamenti munka

A rendelkezésünkre bocsátott statisztikai adatok szerint Kolcsár Károly a költségvetési, pénz- és bankügyi, valamint az ifjúsági és sportbizottságban képviseli az RMDSZ-t. 144 alkalommal tartott fogadóórát, 43-szor találkozott az önkormányzatok képviselőivel, 32 eseményen jelent meg, három törvénytervezet kidolgozásában vett részt, és 11-szer szólalt fel a plénumban. 2021-ben nyolc, az RMDSZ által kezdeményezett jogszabály-módosítást fogadott el a parlament, a szövetség politikusai további 16 jogszabály-módosítás társkezdeményezői voltak, négy törvényjavaslatot az RMDSZ részéről nyújtott be a kormány a parlament elé. A politikus többek között elmondta, mandátuma elején viharos volt a román politikai élet, miután kialakult a nagykoalíció, és 2021 februárjában sikerült elfogadni a költségvetést, többé-kevésbé zavartalanul lehetett dolgozni. Az RMDSZ stabil partnernek bizonyult, ezért továbbra is kormányon maradt. Jól teljesítettek a miniszterei, ugyanakkor mind a szenátorok, mind a parlamenti képviselők végeztek dolgukat a különböző szakbizottságokban. Az RMDSZ jelentősen hozzájárult az Angel Saligny vidékfejlesztési programcsomag kidolgozásához,

Fotó: Vajda György

hiszen mindenekelőtt a vidéken élő helyi közösségek infrastrukturális beruházásait tekintették elsődlegesnek. Ez robbantotta ki a kormányválságot, mivel a Mentsétek Meg Romániát (USR) politikai szervezetnek nincsenek vidéken polgármesterei.

Kolcsár Károly kiemelt néhány fontos törvényjavaslatot, amelyet az RMDSZ nyújtott be, és amelyek kidolgozására javaslatokat tett pl. a szakbizottságokban. Mivel választókerületét, Gernyeszeg községet is érintették a medvetámadások, fontosnak tartotta hozzájárulni ahhoz, hogy a kialakult körülményekhez képest megfelelően kezeljék a medveügyet. Így született meg az a módosító javaslat, hogy a kültereken is kilőhető legyen a veszélyesnek ítélt nagyvad. Hozzátette: az államelnök még nem fogadta el a törvényt, visszaküldte a képviselőházba, „kisebbségi módosításokért”. Reménye szerint az év elején sikerül kiigazítani a jogszabályt, amiről már egyeztettek a képviselők Tánczos

Barna környezetvédelmi miniszterrel, és mielőbb életbe léptethetik a törvényt.

A költségvetési, pénz- és bankügyi szakbizottság tagjaként fontosnak tartotta, hogy módosították a vendéglátóipari egységeket (HORECA-ágazat) támogató jogszabályt, lehetővé téve, hogy állami támogatásból fedezzék a járvány idején felhalmozott adóhátralékot. A bürokrácia csökkentésére irányul az az intézkedés, amellyel módosították a 282/2021-es törvényt, s így egy megadott bankszámlaszámra kell átutalni a közúti bírságok összegét, nem kell elküldeni a bizonylatot a rendőrségnek, és a polgármesteri hivataloknak sem kell ezzel foglalkozniuk. Módosították a 90/2020. sürgősségi kormányrendeletet a 302/2021-es törvénnyel, ami lehetővé teszi, hogy kistérségenként helyi infrastruktúra-fejlesztési terveket készítsenek, majd ezekkel közvetlenül pályázzanak Brüsszelben, a pályázatokat, illetve a kivitelezést pedig

egy regionális közösségfejlesztő egyesület (ADI) kezelje. A javaslat szerint hat erdélyi megyében (Maros, Hargita, Kovászna, Bihar, Szilágy, Szatmár) az adott régió sajtószerkesztőinek figyelembe véve dolgozzák ki az EU-s forrásokból támogatandó integrált területfejlesztési stratégiákat. A képviselő tudomása szerint már megalakultak a munkacsoportok. Kiegészítették az építkezések engedélyeztetésére vonatkozó 50/1991. számú törvényt, amelynek alapján a települések külterületére sorolt földeken is lehet mezőgazdasági beruházásokat eszközölni anélkül, hogy ezeket urbanisztikai dokumentációkkal belterületre kellene nyilvánítani. Ezzel gyakorlatilag segítik azokat, akik farmokat, agrárjellegű épületeket szeretnének felhúzni mezőgazdasági területen. Az erre vonatkozó új jogszabály a 2021-ben kibocsátott 303-as törvényt. Továbbá elfogadták a 79/2021. számú sürgősségi kormányrendeletet, amely módosítja a 350/2001. számú területrendezési és urbanisztikai törvényt, és egyszerűsítette a főépítések alkalmazásának módszerét, így a vidéki polgármesteri hivatalok könnyebben szerződteshetik le a szakembereket. Eredménynek tartja azt is, hogy az oktatási intézmények igénylésére a tavaly kísérleti jelleggel bevezetett étkeztetési programot kibővítve folytatják az idei tanévben is, a költségvetésbe is belefoglalták a kiadásokat.

Ideai tervek

A továbbiakban a képviselő néhány pontban az ideai tervekről is beszámolt. Több önkormányzati vezetővel konzultálva szükségesnek tartja módosítani a közbeszerzési törvényt. Az elkövetkezendő időszakban nagyon sok uniós pályázati kiírás lesz, és ha nem hárítják el azokat a gyakorlati akadályokat, amelyek a pályázástól a kivitelezésig tartanak, számos lehetőségről maradnak le a helyi és megyei önkormányzatok. A képviselő szerint egyszerű, átlátható és követhető rendszert kell kialakítani, bizonyos határidők csökkentésével. Szintén az igénylők kérésére szeret-

nék módosítani a gépkocsik beíratását szabályzó törvényt úgy, hogy a jármű első bejegyzésekor minden művelet lehessen elvégezni a gépjármű-lajstromozási hivatalban (RAR). Továbbá szeretné, hogy kisebb városokban is nyissanak járműnyilvántartó hivatalokat, hogy ne kelljen vidékről a megyeszékhelyre utazni ügyintézésért. Ennek a gyakorlati kivitelezésén dolgozik a képviselő.

Egy másik jelentős jogszabály-módosítást a vadállatok által okozott károk megterítésére vonatkozik. A károsultak jelezték, hogy nem minden biztosítótársaság fizeti ki a kárt, így a felelősséget a vadállomány tulajdonosára (vadgazdálkodási alap, vadásztársaság stb.) hárítanák.

A képviselő elmondta, a parlament elé került a sertéstartásra vonatkozó jogszabály is. A vitát, politikai nézeteltérést a háztáji gazdaságokban tartható állatok létszáma váltotta ki. Reméli, hogy hozzájárulásával sikerül dűlőre jutni, és mielőbb kibocsátani a sertésenyésztők számára fontos előírást. Az állattartáshoz kapcsolódik egy másik jogszabály, amelyet jelenleg készítenek elő. Kolcsár Károly szerint szigorúan szabályozni kell a legeltetést úgy, hogy kizárólag saját tulajdonban vagy érvényes bérleti szerződéssel használt területeken lehessen legeltetni. A tervezet szerint, amennyiben nem tartják be a pásztorkodó jogszabályt, a hatóságok akár el is kobozhatják az állatokat, amelyeket a bírságok rendezése után válthatnak ki a helységekben erre külön fenntartott helyről. Ha a legelő tulajdonosa azt tapasztalja, hogy más – le nem szerződöttet pásztor – megsérti a tulajdonjogot, az esetet jelezheti a rendőrségen és az adott település polgármesteri hivatalánál, ahol kötelesek lesznek intézkedni – fejtette ki az előkészületek alatt álló jogszabály lényegét a képviselő, hozzátéve: szívesen fogadják az irodában azokat, akik javaslataikkal hozzájárulhatnak ahhoz, hogy az állampolgárokhoz közel álló, sérelmeiket orvosló jogszabályokat hozzanak a parlamentben.

Színés Világ

XIX. évf. 5. (795.) szám, 2022. február 4., péntek

Minszktől Grodnóig

Dr. Ábrám Zoltán

(Folytatás január 28-i lapszámunkból)

Több nyelv, orosz dominancia

Fehéroroszországban az anyanyelv háttérbe szorul, második nyelvként használatos. Sőt, a fiatalok körében akár a harmadik nyelv az ismertség, a nyelvhasználat tekintetében. Amíg ugyanis a Belarusz Szovjet Szocialista Köztársaságban éltek az orosz néppel amúgy is közeli rokonságban levő fehéroroszkok, minden oroszul zajlott az oktatás területén. Megszokták, nehéz lenne átállni az elég jelentős mértékben eltérő fehérorosz nyelvre. Legalábbis ez a többség álláspontja, élükön a pedagógusokkal. Az iskolák, kevés kivételtől eltekintve, orosz nyelvűek, ahol a belarusz kötelező tárgyként szerepel ugyan, de a tantárgyak oktatása orosz nyelven zajlik. Szóval, egyfajta kötelező nyelvvé vált az anyanyelv, amelynek használatát már gyakran megelőzi az angol a fiatalok körében. Hiszen az egyetemes globalizáció digitális világában az angol előnyt élvező egyetemes nyelvvé válik lassacskán. Igaz ugyan, hogy a közép-nemzedék angoltudása még rendkívül hiányos, hogy az idősekről ne is beszéljünk.

A kérdés bizonyára nagyon összetett, csupán néhány saját észrevételre, számomra tudatosított példára térnék ki. A nemzeti öntudat leginkább a saját jelképekre terjed ki (piros-zöld zászló kötelező használata az intézményeken), annál kevésbé az anyanyelvre. A belarusz nyelv csak a látszat szintjén egyenrangú az oroszral, a valóságban már nem az. Az állami intézményekre kötelező módon két táblát helyeznek el, a bal oldalit belarusz, a jobb oldalit orosz nyelven. A magunkfajta embernek meglehetősen nehézséget okoz a cirill betűk böngészése mindkét esetben, a hosszabb és ismeretlen szavaknál ez nemcsak fásztó, hanem hiábavaló is.

Az ország orvosi egyetemein oroszul és angolul folyik az oktatás. Amint arról beszámolnak, nehéz lenne az átállás, hiszen orosz nyelvű a tananyag, de ami a legfontosabb, a diákok oroszul tanulnak az iskolákban az egyetemre való bejutást megelőzően. A kor szellemében – és a bevételek fokozása jegyében – beindult az angol nyelvű oktatás is. A tandíj hozzávetőlegesen fele a marosvásárhelyinek, a földrajzi-politikai helyzetnek köszönhetően elsősorban Sri Lanka-i, indiai, türkménisztáni diákok szereznek orvosi diplomát Grodnóban. Utóbbiak egyáltalán nem tudtak megbirkózni az angol nyelvvel, de mivel országuk egykor szovjet köztársaság volt, no meg a kommunista eszméktől sem távolodott el túlságosan, számukra létrehozták az orosz nyelvű idegen képzési csoportot, amely „vérbeli” orosz. Oroszországi diákokkal kibővülve külön épületben működik, amelyet nemrég újítottak fel az egyetemi campus területén. Az ő tanáraiknak van a legkönnyebb dolguk, miközben számosan nehezen birkóznak meg az angol nyelvvel. Az egyik tanszék vezetője, akivel megismerkedtem, nem nagyon beszélt angolul, ellenben ő spanyolul tudott bizonyos szinten ottani korábbi tanulmányainak köszönhetően. Amikor kölcsönösen címet cseréltünk, udvariasan és alkalomhoz illően öt nyelven köszöntem meg (fonetikusán írva): Szpasziva. Dzakuj. Mulťumesc. Köszönöm. Gracias!

Az idegen nyelvek tanszékén arról számoltak be, hogy az ott tanuló hazai diákok az angol mellett jóval kisebb létszámban németül és franciául tanulnak. És alapszinten zajlik a latin oktatása is, amely az orvostudomány egykori alapnyelvéből immár „holt nyelvvé” vált ugyan, de a szakkifejezéseket uralja. Persze, nekik nehezebb a helyzetük, mint például a latin nyelvek családjának valamelyikét beszélőké, akik számára könnyebben érthető a latin szakkifejezések. Aprópó, holt nyelvek! Hogy nem

Megemlékezés Lenin szobra előtt (Minszk, parlament)

Fotó: Ábrám Zoltán

kell leírni őket, arról az a vicc jut eszembe, amikor az idős néni a szanszkrit nyelv elsajátítására irakozik be a nyelviskolába. Amikor megkérdezik az okát, derűs iróniával azt válaszolja: már ideje holt nyelvet tanulnom!

A viccet félretéve, akár vicche illő valóságnak tűnhet, hogy nemrég kínai oktatást kezdeményezett a nagy kínai filozófus, Konfuciusz nevével viselő egyetem. Néhány „vállalkozó kedvű” kínai fiatal olyan szinten megtanult oroszul (!), hogy a célnak megfelelően elboldoguljon a későbbiekben. Egyfajta tanfolyamot szerveztek az orosz, fehérorosz tanároknak, érdeklődő fiataloknak, amelyen nemcsak a kínai életvitelt ismertették, hanem némi alapot is próbáltak továbbadni. Több-kevesebb sikerrel. Miközben bizonyosan kijelenthető: szinte bármely országban a későbbiekben előnyös helyzetbe kerülhet az, aki elhatározza, és képes a kínai nyelvet, a nyelvjárárok közös nevezőjét képező mandarin nyelvet elsajátítani.

Végül e fejezet végére még oda kíváncsok, hogy a vendéglátó professzornom az egyetemi főépület bemutatásakor, amelynek része a saját tanszéke is, az előbbieket ismeretesen és tudatosításán túl mégiscsak némi önérzettel hangsúlyozta ki, hogy a különböző ajtókon levő feliratok fehérorosz nyelven íródtak. Amiként orosz zászlót is csak kivételes esetben lobogtat a szél, fehéroroszt viszont egyfolytában minden intézmény homlokzatán.

A nyelvhasználatnál maradva, az is említésre érdemes, hogy ez a

vidék, a fehéroroszországi Grodno és a lengyelországi Bialystok közös térsége a tiszavirág-életűnek bizonyuló eszperantó nyelv létrehozásának a bölcsője.

Grodnói Állami Orvosi Egyetem

A Grodnói Állami Orvosi Egyetem alapítása 1775-re datálható, ami szinte megegyezik az első orvosi iskola alapítási évével Magyarországon területén (1769, Nagyszombat, később Pest). Igaz, akkoriban még létezett a Grodnóra is kiterjedő lengyel-litván nemzetközösség és közös uralkodás, amely nem sokkal később, 1795-ben felbomlott, és Lengyelország feldarabolásához vezetett. Az egyetemalapítás Jean Gilibert francia orvos és biológus nevéhez fűződik, akárcsak a román orvostudomány és orvosképzés az olasz Carol Davila személyiségéhez. Abban az időben Gilibert a ma is róla elnevezett parkot alapította, amelyet korábban Európa legjobbjai egyikének ismertek el. A botanikus távozása után a park elhagyatottá vált, csak a közelmúltban kezdték meg a helyreállítási munkát, ami lehetővé tette a sikátorok, hidak és pavilonok korábbi nagyságának helyreállítását.

Manapság az orvosképzés a városközponttól 3-4 trolimegállónyira fekvő egyetemi campusban zajlik a Gorkij főúton. A főépület korszerű, tisztaság és puritán egyszerűség uralja. Nyilván, a felszereltség tekintetében még sok a tennivaló, sőt a számítógépek működése, az internethasználat akadálytalansága is hagy még kívánnivalót maga után. Az Európa legtöbb országából ide-

érkezőt az unió kivüliség azért zavarja leginkább, mert wifi hiányában méregdrága a mobilinternet használata, miközben a hazatelefonálás egyetlen perce több mint két és fél euróba kerül. Szóval, számunkra a megszokotthoz képest némiképpen beszűkül az információ áramlása.

Vendéglátóim bemutatják a tanszéket, és végigvezetnek a főépületen. Az egyik falon az eddigi rektorok festményei, arrább az egyetem professzorainak a portréi, amott egyetemtörténeti leírás vagy éppen sárga díszdoktoroknak szánt sarok. A könyvtárban a számítógépes terem és a diákoknak biztosított olvasóterem között a falon két bekeretezett kép. Régi „szép emlékeket” elevenítenek fel, csak a portré és a címer más. A nosztalgia szele azonban mélyen megérint. Az osztályterem, ahol előadást tartok, igencsak szerény berendezésű. A technika nem egészen kompatibilis, még szerencse, hogy magammal vittem a laptopomat. A hallgatóság érdeklődő, olyan országokból jöttek, mint India, Sri Lanka, a Maldív-szigetek, Nigéria. Bár Fehéroroszországban vagyunk, ők kevésbé fehérek.

A professzornő információkat ad az ottani oktatási rendszerről, a tananyagról, a kutatási terveikről, és persze személyes dolgokról is beszélgetünk. Megtudom, hogy tizenhat éves fia Moszkvában tanul. Hasonló a jelenség ahhoz, amikor a partiumi, székelyföldi magyar ifjú Magyarországra felé kacsingat. Jövőbeni jólétét inkább tartja megalapozottnak, ha (anya)nyelvtudása birtokában Moszkva vagy Budapest felé orientálódik. Pedig a betegek gyógyítására otthon is nagy szükség van. Jelenleg nem könnyű azonban az otlól, mivel hetente két tesztelés szükséges, hazautazáskor pedig külön PCR-teszt. És ezen nem tudnak változtatni mindaddig, amíg a 18 év alattiak koronavírus elleni oltására nincs lehetőség az érvényben levő jogszabályok szerint. Amúgy Fehéroroszországban a Szputnyik oltóanyagot használják, no meg a kínai vakcinát. Abból kétféle is. A minálunk használatosak arrafelé ismeretlenek. De hát így van ez rendszerint, az annyit hangoztatott globalizáció innen nézve még jó ideig várni fog magára.

A fogadtatásom minduntalan protokolláris. A professzori szobában az asztalon sütemény, habsók, csoki, tea vagy kávé kockacukorral, tejfel. Miközben a tanszéket és környékét megtekintjük, készül egy-két közös fénykép. Ki tudja, lesz-e lehetőség folytatni az együttműködést... Egyelőre egy olyan kutatási programban szerepelnek, amelyben a partnerországok pl. Lengyelország, Litvánia, Tadzsisztán, Kazahsztán, no meg Bulgária. „Egy lépésnyire” töltünk. Ebbe a nemzeti kavalkádba beillik, hogy érkezésemtől öt nyelven kívántam jó napot (fehérorosz, orosz, angol, magyar, román).

(Folytatjuk)

Sárkányölő Szent György (Minszk, Vörös templom)

Fotó: Ábrám Zoltán

A természet kalendárium (D.)

Kiss Székely Zoltán

Ötszázadszor hívogatlak hétvégi sétámra, kedves Olvasóm. Közel tíz éve kezdődött közös kalandozásunk a természetben s a természettudományok történetében. Nem idegen tájakra kalauzolgattalak, csak e város, a városunk körül – ahogy mondta volt dédnagybátyám, **dr. Kiss Géza**, a kollégiumi internátus egykori nevelő tanára: a világ közepe körül. Mert hát nekem is a világ közepe szülővárosunk.

Portalan ösvényeken kalauzoltalak. Belelapoztunk a természet kalendáriumába. Az élő s élettelen természet világát próbáltam kicsinyég jobban megértetni. Alkalmanként egy-egy Maros menti, székelyföldi, erdélyi tájat próbáltam eléd varázsolni.

Akit ébresztett már napkelte a Bolyai-szobor tövében, akinek fáj már a napnyugta a kollégium internátusi ablakából, aki ereszkedett már sílécen le a Hipp-hoppon, aki fellelte az egykori zsidó temető sarkán a Somostető egyetlen szelídgesztenyefáját, aki tudja, hogy a Cementlapok felett a Hétfák hol álltak, aki nézett már le a meggesfalvi téglagyár fölötti agyagbánya meredélyéről, aki szedett már margarétát a Kincses-dombok alatt, somozott a Rókatelep fölötti erdőben; és ismeri a vécsi kastély Helikon-asztalát, látta a bazsarózsákat Mezőzáhon, szagolgotott farkasboroszlánt az Ilva völgyében, vetett pillantást a szovátai Bernády-villára, aki csodálta már a Bekecsét a nyáradszentlászlói református templom tornyából, s pihent már az Egyesítő alatti menedékház tisztán, aki fürkészte már a ködöt a Maros völgyén lefelé az Istenszékéről, amerre sejdül a város – otthon van itt, e rovatban.

Nevét pedig ez az ötszáz folytatást megért rovat **dr. Xántus János** híres, 1957-ben megjelent könyvétől kölcsönözte, egyszersmind tisztelegve Erdély elmúlt évszázadának legnagyobb tudomány népszerűsítő írója előtt. Az ő útján próbálok járni – merem leírni ál-szerénység nélkül – már negyvenöt éve.

De éppígy elődömnök tartom **Mentovich Ferencet**, aki még 1846-ban cikket ír **Földgömbünk őskora** címmel a földi élet evolúciójáról, 1870-ben pedig megjelentette filozófiai alapművét, az **Új világnézetet**. (Pellengérré is állította érte kellőképpen az utolsó erdélyi polihisztor, **Brassai Sámuel**, vitacikkében úgy búcsúzva az evolúció első erdélyi magyar népszerűsítőjétől, hogy „Az Anyag Önnel!”) **Bolyai Farkas** halála után hívták meg a vásárhelyi kollégium természettudományok katedrájára. (Hadd emlékezzem meg itt a leghíresebb erdélyi magyar középiskola névadójáról: február 9-én lesz 247 éve, hogy Bolyán megszületett a **Tentamen** írója,

a legnagyobb magyar matematikus édesapja.) Mentovich 1858 májusában indította volt a **Marosvásárhelyi Füzetek** tudományos és szépirodalmi folyóiratot. Itt jelent meg a **Tanulságos levelek Urambátyámhoz** című cikksorozata. Két éven keresztül tudomány népszerűsítő párbeszédekben vázolta fel az akkori természettudományos világnézetet a folyóirat lapjain. Egy klasszikus műveltségű, élete javát megélt, elveihez ragaszkodó Urambátyám szájába adta azokat az előítéleteket, kifogásokat, amelyek a köztudatban éltek az idő tájt a természettudományokkal szemben. S próbálta meggyőzni Urambátyámot a természettudós igazáról. A tudomány népszerűsítés párbeszéd formájának előfutára, **Szent-Györgyi Albert** elődje ő e téren. Egykor a marosvásárhelyi rádió **Mikroenciklopédia** műsora is, **Gáspár Sándor** szerkesztésében, **Czégeni József** s többek között e sorok írójának részvételével, művelte volt e tudomány népszerűsítési formát.

Czégeni tanár urat is elődömnök tekintem a tudomány népszerűsítés terén. Az egykori **Vörös Zászlónak**, e lap elődjének legtöbbet közlő tudomány népszerűsítő szakírója volt.

„Világot nem járok, álmodni már nem szokásom idegen földekkel;
a képek, mesék nem elegek higgadó képzeletem csiklandozásához
(szivárvány-hidaláshoz, passzátszél-járáshoz)

mert emléket nem fűzők a bologó pálmákhöz;
és hozott anyagból nem csinállok másnak sem monszun-dajkált tájat,
sirokkót nyomorgó, hurrikán-tépett díszletet

– tapétázni Velencém nem lehet beázással,
harmichat éves Alaszkám langyitom medvelázzal:
porolom grizzlibocs-szőnyegem (a paducot lazaccá kereszteltem)
– pingvint pingál minden izzadt cégfestő a jégszekerényre,
ananászt a fázó csemegésnek,
fűszeresnek arról valamit (a májbeteg),
ahol a bors terem...”

Így vagyok velem én is. **Palocsay Zsigmond Trópusokja** 1969 őszén született. Az RKP X. kongresszusa alkalmából „kérték fel” a kor (erdélyi magyar) költőit (is), írniak dícsőítő verseket. Bizony sokan megtették –

A Egyesítő keresztje védi a tájat

„egzisztenciális” okokból. Azóta sokan kimoskodtak már ebből a förtelmes koszból (is)... Volt már ilyen felkérés a magyar (irodalom)történetben – **Arany János Walesi bárdokja** is ilyenformán született. Tizedik osztályos korában egy rendszerellenes diák-szervezkedésben vett részt, ezért öt évre börtönbe került. A politikai börtönt s a deltát is megjárt zenetanár, akit saját akadémikus édesapja, a hírneves **Palocsay Rudolf** növénynemesítő megtagadott a tárgyaláson, írta meg az erdélyi magyar irodalom (számomra) legszebb, legmélyebb hazaszerető versét. XII.-es diák voltam, amikor a vers megjelent az **Utunkban**. Akkor vésődött belém minden sora. 1973 húsvéthétjén, kolozsvári egyetemistaként, éjfél tájban, a meglocsoló lányoktól hazamenet, futottunk össze, **Nagy János** társaságában, az amúgy szintén kissé pityókos költővel. Barátom egy léha mozdulattal éppen az egyetemi orvosi rendelő esőcsatornáját volt kénytelen levernem, mikor is „Zsiga bá” emígy kezdett csitítani: – *Nem illő így heveskedni* – mondta –, *fogadjátok meg egy hevesességért megszenvedett jó tanácsát* – tette hozzá. Szó szót követett. No, akkor mondtam el először, épp neki, a Trópusokat. Azóta sokszor sok helyen mondtam, vagy éppen tanítványaimra bíztam a tolmácsolást. A természet kalendáriumába is becsempésztem nem egy más versszövegével együtt. Hiszen a XX. század második felének ama költője ő, aki legtöbbet tudott az élő természetről.

Igaz, **Áprily Lajos** is értőn szerette a természetet. Vele először akkor találkoztam igazán, amikor az Istenszékén egykori

magyartanárunk, **Zoltán Ildikó** egy kora őszi délutánon elszavalta tavaszi versét, a **Márciust**. A sárga virágát bontó sommal, nyárvégi alvadtvér-színű gyümölcsével amúgy a Somostető alatt felcseperedő legényecske holtig tartó barátságot kötni kénytelen. (Őcsém, az egykori geológus **Kiss Lajos** több évig szárította ebháti házuk pincéjében azt a somfabetot, ami aztán első geológuskalapácsa nyele lett.)

Van annak már bő három évtizede is, hogy barátomnak, a ritkán novellákat is közlő íróembernek épp e napilapban jelent meg egy írása a kézből kézbe vándorló turistabotról, amivel a Maros szorosának kies tájait látogatta egy öregedő turista, s később e botot vitte magával a fia is, amikor már az unokát cipelte magával hétvégi kirándulásokra a Székre vagy a Sólyom-sziklához, netán a 12 apostolhoz. Jóféle somfabet volt az – **akinek**, szívósságából fakadóan, küldetése volt: több nemzedéket is kiszolgálni. Ilyen somfabet megragadója, továbbhordozója lennék magam is.

Amikor több évtizeddel ezelőtt Gáspár Sándor barátom megkérdezte, hogy mi lenne az én hitbéli vállalásom, azt merészelttem mondani, **József Attilát** átfogalmazva, hogy

„Én egész népemet fogom
középkolász fokon
tanítani.

Hát ezt próbálom tenni mind a mai napig. Tartozom. Leróhatatlan tartozásom van marosvásárhelyiként városomnak. Próbálom törleszteni. S szerencsés vagyok, mert közel egy évtizede **Karácsonyi Zsigmond** barátom helyet adott rovatomnak a **Népiújságban**. Azóta igyekszem megfelelni – saját elvárásaimnak, szolgálva a te érdeklődésedet, kedves Olvasóm.

„én már rájöttem: a gerbera csodája
– nekem a nyúlalátá;
nyit is, hogyha meleg vízzel locsolja a kertész
s a szilvafára is felfér némi trópusi;
mert időzők kecskefűz, vadrózsa bokra mellett
vakondok-orr, párálló szemmel,
s ereim közben átteregnek világom-háta másfelére;
ettem havat, – fűvet kóstoltam, makkot s keserű meggyet,
csak hogy érezzem: élek, élek,
lélegző része vagyok az EGÉSZNEK;
áhitója minden napnak, a lányka-holdnak
meg a kódorgó más bolygóknak,
akik nem kérdik, kije-barma
örzője vagyok-e ennek a tájnak,
– szülőföld-máznak nem veszik hitemet.”

Vallomás ez. Az élő természettel társ kapcsolatban élő hegedűtanár vallomása. Vallomásosan személyes az én kalendáriumom is. Olvashattad, vitáztál velem. Olykor kijavítottál, s én hálásan fogadtam minden válaszodat. S remélem, még sokáig tudunk így „társalogni”.

Maradok kiváló tisztelettel.

Kelt 2022. február 4-én, kilenc és három fertály évnnyire A természet kalendáriumának beharangozó levele után

Istenszékén – a ködön túl sejdül a város

Épített örökségünk Múltunkat őrző pusztuló vár

Torockószentgyörgy nevét 1470-ben említik először írásban. A falutól keletre levő Székelykő Várkő nevű magaslatán állnak várának romjai. Lakótornya 1253 és 1272 között épült, alsó részei 1470 körül. 1514-ben a keresztsek felégették. 1707-ben Tiede csapatai megostromolták és elfoglalták, majd felrobbantották. Azóta pusztul. Torockószentgyörgy 1910-ben túlnyomórészt magyar lakosú volt, és a trianoni békeszerződésig Torda-Aranyos vármegye Torockói járásához tartozott.

Nagy-Bodó Tibor

A Várkő egykori gyöngyszeme

Nagyenyedtől tizenkilenc kilométerre északnyugatra, Torockó szomszédságában fekszik Torockószentgyörgy. A település legjelentősebb emléke a vár, melynek romjai a falutól keletre a Várkő nevű magaslaton állnak.

Torockószentgyörgy a környező településekkel együtt az Anjou uralkodók idején is az Akos nembeli Ehellőstől származó Thoroczkay nemesi familia tulajdonában volt. 1516-ban Thoroczkay Ferencet II. Lajos király adománylevelével minden birtokában megerősíti.

1707-ben az erődítmény falait felrobbantják

A viszonylag eldugott helyen emelkedő erősnégnek sohasem volt nagyobb katonai jelentősége, az egykori források inkább a nemesi családon belül zajló viták kapcsán említik meg. A vár romlása 1707-ben kezdődött el, amikor a Nagyenyed városát feldúló Tiede császári ezredes csapatai ágyútűz alá vették, majd megostromolták, és elfoglalták. A győztesek elvonulásuk előtt puszkaporral felrobbantották az erődítmény falait.

A hegyekkel körülvett vár

Torockótól alig négy kilométerre, az út jobb oldalán hegyekkel három oldalról körülvett, nehezen megközelítő magaslaton található a torockószentgyörgyi vár romjai. Az észak-dél irányban hosszan elnyúló, szabálytalan alaprajzú, belső toronyos vár két részből áll. A téglalap alakú déli végét lezáró hatalmas sziklafal délnyugati sarkától kiinduló, mintegy két és fél méter vastag nyugati várfalat keskeny bejárati kapu szakítja meg, amely a hosszúkás udvarba vezet. Az udvar keleti oldalát is sziklafal védelmezte.

Az északi torony lehetett a vár első építménye

A várudvar északi részét három helyiségből álló épületsor foglalja el, melynek keleti fala egyben az

alsó vár védőfala is. A harmadik helyiségből egykor kötélhágcsó vagy elmozdítható falépcső vezetett a helyiség falával egybeépített, vastag, körülbelül tizenkétszer tizenkét méter alapterületű, megközelítőleg két és fél méter falvastagságú, négyzet alakú lakótorony első emeletén lévő bejáratához.

Kiss Gábor az *Erdélyi várak és várkastélyok* című könyvében tesz említést arról, hogy minden bizonynyal ez az északi torony lehetett a vár első építménye, amely eredetileg külön állt, csak később épültek hozzá az előbbi helyiségek.

A többemeletes torony

A torony az elmúlt század közepén ötemeletes volt, de az emeleleteket elválasztó födémekeket tartó gerendafélszkek nyomai szerint egy emelettel magasabb volt. A toronyt védőfal vette körül, amelyből ma már csak az északi részen figyelhető meg egy félkör alakú alapfalmaradvány. A felső részét csak az alsó várat elválasztó sziklafal nyugati végében épült védőfalba épített kapun keresztül lehetett megközelíteni. A bejáratot nem kaputorony, hanem az ennek közelében épített elővédőmű védelmezte, melynek ma már csak maradványai vannak meg.

A palotaszárny és a lovagterem

A felső vár kapuja egy körülbelül hússzor tizenöt méteres udvarba vezet, melynek déli oldalát egy tizenháromszor hat méter belső méretű, közel két méter falvastagságú négyzetes torony védelmezte.

Ettől északra volt a háromemeletes palotaszárny, melynek emeleiteit különböző rendeltetésű helyiségek, köztük a lovagterem, ebédlő, lakó- és hálószobák foglalták el.

Szintén Kiss Gábor kutatásából derül ki az is, hogy ez az épületsor a felső vár északkeleti szögletén, az alsó várat elválasztó sziklafal tetején épült tizenkétszer tizenkét méter alapterületű, közel két méter falvastagságú, többemeletnyi magas toronyhoz csatlakozott. A torony három oldalfala az 1860-as években leomlott.

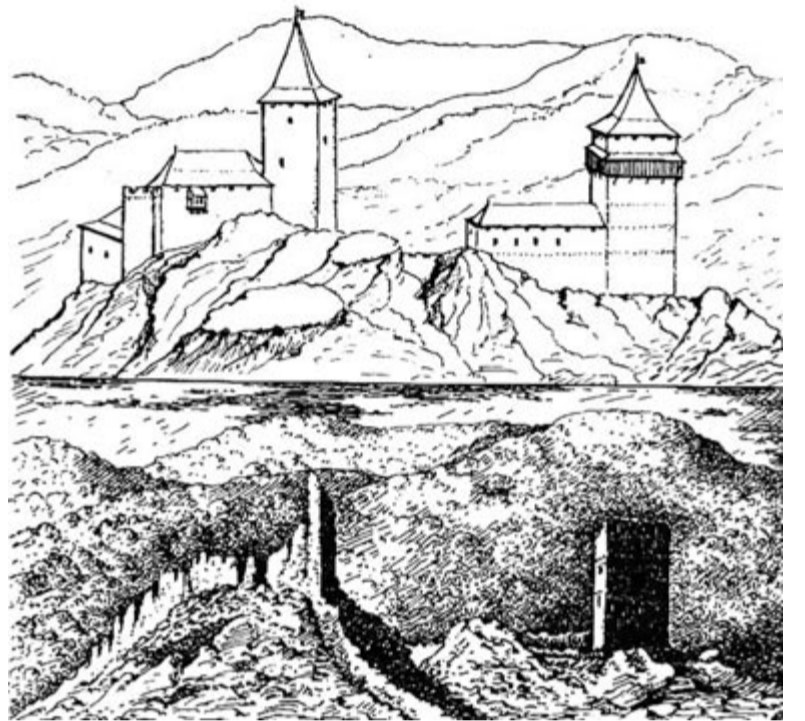
A palotaszárny helyiségeit és a bástyák emeleiteit elválasztó födémeke beomlottak, a védőfalak egy része összedőlt.

Ennek ellenére a torockószentgyörgyi vár tekintélyes maradványai több helyen majdnem két emelet magasságban, ablak- és ajtórészekkel ma is állnak.

IV. László király 1289-es oklevele

Torockószentgyörgy várának alapjait az Akos nemzetségből származó Thoroczkay Vencel vette meg, akinek vezetésével a kézdi székelyek 1285-ben a Székelykő várát ostromló tatárokat elűldözték, és akinek ezért IV. László király 1289-ben a Castrum Turozkeut ado-

Keletről nézve -
Torockó vár felépítménye a XVI-XVII. században és a romok 1871-ben.

mányozta. Az ez időből fennmaradt oklevél szerint azonban Torockó várát, jogainak fenntartása mellett, átadta a székelyeknek mindaddig, amíg az Aranyos földjén élnek.

Nem képzelhető el, hogy ehelyett ne lett volna egy másik, megfelelő védelmet nyújtó vára. Feltehetően, mielőtt Torockó várát átadta volna a székelyeknek, 1253 és 1272 között felépíttette a torockószentgyörgyi vár lakótornját, és ezt védőfallal erősítette meg. Ugyancsak a fent említett szerző tud arról, hogy okleveles adatok szerint az alsó vár délkeleti részei 1470-ben épültek, és feltehetően ugyanebben az időben építették össze a lakótornyot a tőle délre emelt helyiségekkel, melyet egy 1492. évi oklevél Thoroczkay Elek vár elé épített tornyaként említ.

Kelemen Lajos szerint a lakótornyhoz csatlakozó kétemeletes épületrészt I. Lajos király idejében építették, miután a családnak 1370 körül három ága volt, és a szokások szerint mindegyik ágának külön lakrésze lehetett a közös várban.

A keresztsek felégették a várat

A vár, amit 1470-ben Castrum Thorozkozenthgywrg, 1473-ban pedig Castrum Thorozko Zenthgewrg alakban említenek, ezután századokon át a Thoroczkay család birtokában volt.

Az 1514. évi, Dózsa György vezette parasztfelkelés alkalmával a keresztsek Torockószentgyörgy várát is hatalmukba kerítették, és felégették. Thoroczkay Ferenc 1516-ban II. Lajos királytól birtoka-

ira adománylevelet kért és kapott. A Thoroczkay család által folyamatosan lakott várat 1704-ben Tiede báró osztrák csapatai vették ostrom alá, ágyúval lövették, elfoglalták és felrobbantották. Ezután a vár lakatlanul pusztulásnak indult.

Szabó Előd teológus, unitárius lelkész kiegészítése

A torockószentgyörgyi vár jelenleg romos állapotban mesél a régmúlt időről az erre járók számára. Tulajdonjogi helyzete sokáig tisztázatlan volt, mivel az egykori tulajdonos, a Thoroczkay család kihalt, az örökös Rudnyánszky család tagjai pedig nem igényelték vissza a birtokot. Műemlékként évtizedeken át a megyei önkormányzat tulajdonát képezte. A várért felelősséget érzők most azon dolgoznak, hogy legalább adminisztrációs jogot szerezzenek fölötté a torockói önkormányzat számára. Ha ez sikerülne, az épületet rendbe tennék, látogatható állapotba hoznák, hogy bekapcsolják azt a megye, a térség turisztikai vérkeringésébe.

(az *Épített örökségünk* soron következő részében: a Thoroczkay-Rudnyánszky-kúria)

* A rendelkezésünkre bocsátott dokumentációkért külön köszönet Keresztes Géza műépítész, műemlékvédő szakmérnöknek. A régi és a mai képeket Demján László műemlékvédő építész saját munkájából és gyűjteményéből küldte be a szerkesztőségbe. Az 2022-ben készült fotókért köszönet Finta Csabának.

Rekordmértékű az infláció az eurózónában

Rekordmértékű volt az infláció az eurózónában januárban. Az elemzőket is meglepte, ugyanis a prognózisok többsége azt jelezte, hogy a decemberi 5 százalékos pénzromlás után jóval kisebb, 4,4 százalékos infláció várható az év első hónapjában. Ehelyett 5,1 százalékkal emelkedtek a fogyasztói árak az euróövezetben.

A legnagyobb áremelkedés a balti államokban tapasztalható, de nagy volt az infláció Szlovákiában is, 8,5 százalékos. Portugáliában, Finnországban és Franciaországban volt a legkisebb, 3,5 százalék alatt. Bár az egyes országokban eltérő volt az infláció mértéke, általános jelenség, hogy az energiaárak 28,6 %-os emelkedése minden szektorra hatott. Az energiaárak nélkül számított infláció januárban 2,6 százalékos, emeli ki magyarázatában az Eurostat, az EU statisztikai hivatala.

Infláció elleni lépéseket ígérnek

Az eurózóna Brüsszelben ülésző pénzügyminiszterei további költségvetési eszközöket ígértek, amelyekkel kiegyensúlyoznák a

Paschal Donohoe Forrás: Wikipédia

gyengébb növekedési kilátások és a vártnál nagyobb infláció következményeit.

Paschal Donohoe, az eurócsoporthoz elnöke szerint a 19 tagállam pénzügyminiszterei bíznak benne, hogy 2022-ben már javulnak a gazdasági kilátások, miután sikerült kilábalni a koronavírus okozta recesszióból. Az eurózóna elnöke szerint minden pénzügyminiszter arra törekszik, hogy megfelelő intézkedésekkel válaszoljon a hirtelen megugrott infláció miatti kihívásokra mind a magán-, mind a vállalati szektorban. (Euronews)

Védőfalak épülnek Európa körül a menekültek áradata ellen

Miután Lengyelország 353 millió euróba kerülő fal építésébe fogott a lengyel-belarusz határon, az AFP az EDNH platformon megjelent összeállításában leltárt készített azokról az európai határokról, ahol kerítéseket emeltek, főleg a 2015-ös migránsválság után.

A görög-török határ

Görögország 2012-ben két 11 kilométer hosszú és 3 méter magas szögdesdrót kerítést emelt a Törökországgal közös határvonalán, ahol korábban taposóaknák voltak.

A Görögország összeomlását okozó 2009-es pénzügyi válság után a menekültek főként Görögországon át próbáltak eljutni az Európai Unió tagállamaiba. Sokan a 150 kilométeres határvonal jelentős részén természetes határt képező Evrosz folyón keltek át.

Miután 2020-ban Törökország „megnyitotta kapuit” az EU-ba tartó menekültek előtt, a görög kormány 40 kilométeres, „áthatolhatatlan” résszel bővítette ki a kerítést. A munkálatokat augusztusban fejezték be.

A görög katonák ezenkívül egy egy kilométeres hosszúságú katonai övezetet is őriznek, amelybe őrtornyokat építettek és határvédelmi eszközöket telepítettek.

A bolgár-török határ

Bulgária 2014-ben felhúzott egy 30 kilométeres szögdesdrót kerítést a Törökországgal közös határvonalán, ahol a migránsok próbáltak átjutni, hogy elkerüljék a Földközi-tengeren történő átkelés veszélyeit.

Négy évvel később a kerítést kibővítették a határvonal csaknem teljes, 259 kilométeres hosszán.

A magyar-szerb és a magyar-horvát határ

A 2015-ös migránsválság idején, amikor több mint egymillió ember próbált a háború és a szegénység elől Európába menekülni a balkáni útvonalon, az Orbán Viktor vezette magyar kormány 175 kilométer hosszú, 4 méter magas szögdesdrót kerítést emelt a szerb, majd egy 120 kilométeres horvát határon.

A szlovén-horvát határ

Az ezt követő hetekben Szlovénia szögdesdrót kerítést húzott a Horvátországgal közös 640 kilométeres határára csaknem egyharmadán. Azóta kibővítette a kerítést a városok és turisztikai övezetek közelében.

A görög-északmacedón határ

2015 novemberében, amikor menekültek ezrei lépték át Észak-Macedónia déli határát a Gyevegyelija környéki mezőkön keresztül, a kormány három kilométeres fémkerítést épített a megfélemezésükre. Utána még egy kerítés következett nyugatabbra, Medzitilja mellett, egy harmadik pedig délkeletre, a Dojran-tó közelében. A három kerítés hossza összesen már 32 kilométer.

Az osztrák-szlovén határ

2015 decemberében Ausztria kerítést épített a Szlovéniával közös határára egy részén. Ez az első határ a schengeni övezetben, ahol újra bevezették az ellenőrzést. Eután épült meg a Brenner-hágón az osztrák-olasz határon lévő kisebb kerítés. Az évek során mindkettőn réseket vágtak a kirándulók, a vadállatok és helyi termelők számára, a kerítéseket benőtte a növényzet.

Francia falak Calais-nél

Franciaország mintegy 12 kilométer hosszan emelt masszív falakat és kerítéseket Calais kikötője körül és a Csatorna-alagút bejáratánál, hogy megakadályozza a menekültek átkelését Nagy-Britanniába. Jelenleg a legtöbb migráns kis csónakokkal próbál átkelni a La Manche-csatornán. 2021 novemberében egyetlen nap alatt rekordszámú, 1185 menekült próbált átkelni a csatornán.

Spanyolország: Ceuta és Melilla

Európának csak két övezetben van szárazföldi határa Afrikával, a Marokkó északi partvidékén fekvő két spanyol enklávéban, Ceutánál és Melillánál. Egyes civil szervezetek többszöri bírálata ellenére mindkettőt több kilométernyi kerítés és szögdesdrót veszi körül. (Agerpres)

Pályázati felhívás

Európai Ifjúsági Nagy Károly-díj

Az Európai Ifjúsági Nagy Károly-díjat az európai és nemzetközi megértést előmozdító ifjúsági projekteknek ítélik oda. A díj kiemeli a fiataloknak az európai demokrácia megerősítése érdekében Európa-szerte végzett mindennapi munkáját, és támogatja aktív részvételüket Európa jövőjének alakításában.

A 2008-ban alapított díjat az Európai Parlament és az aacheni Nemzetközi Nagy Károly-díj Alapítvány közösen ítéli oda, olvasható az Európai Parlament Magyarországi Kapcsolattartó Irodájának közleményében.

A díjat 2008 óta minden évben olyan projekteknek ítélik oda, amelyek:

- * előmozdítják az európai és nemzetközi egyetértést;

- * elősegítik a közös európai identitástudat kialakulását és az integráció közös ügyként való felfogását;

- * ösztönzik a fiatalokat a demokratikus szerepvállalásra;

- * gyakorlati példát mutatnak európaiak egy közösségként való együttélésére.

A díjért 16 és 30 év közötti fiatalok projektjei szállhatnak versenybe. A pályázó lehet magánszemély, magánszemélyek csoportja vagy szervezet is.

A legjobb projekt díja 7500 euró, a második helyezetté 5000 euró, a harmadik helyezetté pedig 2500 euró. A díjjal együtt a három európai győztes meghívást kap az Ifjúsági Nagy Károly-díj Aachenben tartandó díjátadó ünnepségére, valamint az Európai Parlamentbe (Brüsszelbe vagy Strasbourgba).

A pályázatok benyújtásának határideje: 2022. február 13., éjfélig.

Pályázat benyújtása: <https://epprizes.secure.europarl.europa.eu/epprizes/>

INSCOP-felmérés:

Románia gazdasága a jövőben jobban fejlődik, ha EU-tagország marad

A romániai lakosság többsége úgy véli, hogy Romániának továbbra is az Európai Unióban (EU) a helye. Ez derül ki egy januárban elvégzett INSCOP-felmérésből.

Mózes Edith

A nemrég közzétett közvélemény-kutatás szerint a romániaiak 71,7 százaléka véli úgy, hogy az országnak nem kellene kilépnie az EU-ból, míg 25,2% egyetértene a kilépéssel. A megkérdezettek 3,1%-a nem tudott vagy nem akart válaszolni a kérdésre. A válaszadók 75,3%-a nem szeretné, ha az unió felbomlana az elkövetkező években, 19 százalék azonban üdvözölné ezt. 6,7% nem tudott vagy nem akart válaszolni.

A közvélemény bizalmatlansága: A Nyugat vs. Kelet – a nacionalista áramlat megerősödése a félretájékoztatás és az álhírek korában elnevezésű közvélemény-kutatás negyedik kiadását január 11. és 18. között végezték 1162 felnőtt alany részvételével, telefonon.

Az ország uniós csatlakozása előnyökkel járt?

A gazdasági és társadalmi életre, a családra és a magánéletre gyakorolt összes hatást mérlegelve a válaszadók 54,9%-a (a 2021. szeptemberi 47,2%-kal, a 2021. júniusi 56,2%-kal és a 2021. márciusi 61,4%-kal szemben) úgy véli, hogy az uniós csatlakozás inkább előnyökkel járt, míg 40,8% az ellenkezőjét gondolja (a 2021. szeptemberi 46,1%-kal, a 2021. júniusi 35,1%-kal és a 2021. márciusi 35,2%-kal szemben), 4,3% pedig nem tudja vagy nem válaszolt erre a kérdésre.

A felmérés szerint a válaszadók 63,2%-a (2021 szeptemberében 57,8%, 2021 júniusában 62,9%) úgy véli, hogy Románia a jövőben jobban fejlődne gazdaságilag, ha EU-tagország marad, míg 29,4% szerint akkor fejlődne jobban, ha nem lenne tagja az Uniónak (2021 szeptemberében 32,9%, 2021 júni-

usában 27%), 7,5% pedig nem tudja vagy nem válaszolt.

Ugyanakkor a válaszadók 68,4%-a (szemben a 2021. szeptemberi 68,5 százalékkal és a 2021. júniusi 64,8%-kal) azon a véleményen van, hogy Romániának meg kell védenie nemzeti érdekeit, ha azok szembemennek az uniós szabályokkal, még akkor is, ha emiatt elveszítené uniós tagságát. 29,4% úgy gondolta, hogy Romániának az EU tagállamként be kell tartania az uniós szabályait, még akkor is, ha ezzel sérülnek nemzeti érdekei.

Ez utóbbiak 72,9 százaléka úgy véli, Románia nemzeti érdeke, hogy az ország az EU-ban maradjon, 24,7% (azaz a teljes lakosság 17%-a) pedig úgy, hogy az EU-ból való kilépés nem befolyásolná az ország nemzeti érdekeit.

A felmérésből az is kiderül, hogy a lakosság 42,1 százaléka szerint (szemben a 2021 márciusában regisztrált 43,5 százalékkal) Románia nem teljesítette a schengeni övezetbe való csatlakozás minden feltételét, 50,8 százalék pedig azon a véleményen van, hogy egyes európai országok gazdasági okokból gátolják az ország csatlakozását a térséghez. A megkérdezettek 7,1 százaléka nem tudott vagy nem akart válaszolni.

77,9% inkább Romániában szeretne élni

Ami a kivándorlási szándékot illeti, a megkérdezettek 77,9%-a azt vallotta, hogy inkább Romániában szeretne élni és dolgozni, míg 21,5% állította, hogy ha lenne rá lehetősége, inkább Európában vagy az Egyesült Államokban élne és dolgozna, 0,5%-uk nem válaszolt. Ugyanakkor a románok 69,9%-a mondta azt, hogy szívesebben dolgozna egy belföldi román vállalatnál, míg 26%-uk szívesebben választana egy Romániában működő külföldi vállalatot. A nem válaszolók aránya 4,1%.

A válaszadók 71,8%-a úgy véli, hogy a külföldi vállalatok olyan ter-

méket értékesítenek a román piacon, amelyek minősége rosszabb, mint a más országokban forgalmazott termékeké, míg 24,2% ennek az ellenkezőjét válaszolta, 4% pedig nem tudta vagy nem válaszolt.

Besszarábia és Románia

egyesülésével a megkérdezettek 74,5 százaléka értene egyet

A megkérdezettek 74,5 százaléka értene egyet Besszarábia és Románia egyesülésével, 21,1 százalék pedig nem, 4,3 százalék nem válaszolt.

A megkérdezettek kétharmada szavazna egy nacionalista pártra

Az INSCOP felmérése szerint a megkérdezettek kétharmada szavazna egy nacionalista pártra, amely a vallásos értékeket és a hagyományos családot promótálja.

A közvélemény-kutatás januári mérése szerint a legtöbben a Szociáldemokrata Pártra (PSD) adnák szavazatukat, a nacionalista szölamokkal 2020-ban parlamenti képviselőhöz jutott AUR a második helyen áll, a megkérdezettek 20,6 százaléka erre a formációra adná a voksát.

Remus Ștefureac, az INSCOP igazgatója szerint az AUR a tavaly őszi kormányválság, az elszabadult energiaárak és a koalíciós pártok közti örökös civakodás miatt erősödött meg. Véleménye szerint az embereknek elegendő van a politikai csatározásokból. Az AUR populista diskurzusa komoly veszélyt jelenthet a nagy pártok számára, ha a kormánypártok nem lesznek képesek együttműködni, és megoldásokkal szolgálni a szociális gondokra. Ugyanakkor kijelentette: a tavalyi politikai válság leküzdése, a széles körű, stabil koalíció megalakulása és az Oroszország okozta bizonytalanságérzet újjáélesztette az euroatlanti értékekhez való ragaszkodást.

Forrás: Agerpres, Adevărul

Utolsó útjára kísértük Gellértd Mártát

A Lorántffy Zsuzsanna Kulturális Egyesület alapító tagja, Gellértd Márta nincs többé. Nem tűnik fel méltóságteljes, szép tartásos alakja a főtéren, vagy valahol, valamelyik marosvásárhelyi kulturális rendezvényen. Hiányozni fog belső derűtől, egészséges önértékeléstől sugárzó alakja. Élt 88 évet. Életútja a biharországi Érszöllősen kezdődött, és Marosvásárhelyen ért véget. Az egyesület nevében Kilyén Ilka búcsúzott tőle a temetésen.

Emlékszem azokra a forrongó kilencvenes évek legelejére, amikor tele tenni akarással, segítő szándékkal, néhány, a te nemzedékedhez tartozó asszonytársaddal összehívtad a jó szándékú nőket, fiatalabbakat is, és először az RMDSZ mellett működő nőszövetséget hoztátok, hoztunk létre, amely később a Lorántffy Zsuzsanna nevet vette fel. Sok értékes program fűződik az egyesület nevéhez, és ezekben a programokban te tevélegesen vettél részt sokszor és sokáig, mindaddig, amíg a betegség le nem vert a lábadról. De azután is cselekvő maradtál. A lakásodat a rendelkezésünkre bocsátottad, nálad találkozhattunk, és okos, megfontolt észrevételeiddel segítetted a munkánkat. Megtervezted és megvarrtad a díszmagyar női ruhákat, és a ma már hagyományosan híressé vált Zsuzsanna-bálok alkalmával ezeket a ruhákat palotás táncot leejtő fiatalok és a Lorántffy-egyesület tagjai viselték. Te magad gyönyörű kézi hímzésű magyar ruhában jelentél meg minden fontos eseményen, és a többi egyesületi taggal példát mutattatok, hagyományt

teremtettetek. Ha a ballagó diákok szépen hímzett Boicskai-nyakkendőjére nézünk, ha protestáns lelkészek palástját látjuk, mindannyiszor te jutsz eszünkbe. Hatalmas munkát végeztél, sokszor erődön felül, de semmilyen nehézség előtt meg nem hátráltál. Pedig gyöngye női válladon nehéz terheket cipeltél. Meghaltak sorra a szeretteid. Egyedül maradtál. Nem csüggedtél. Azt vallottad: mindenre van erőm Krisztusban, aki megerősít engem. És még többet dolgoztál, még több barátságot áptál.

Nem ismertelek mint újszülötkeket ellátó nővért, de hallottam igényességéről, munkabírásról, szakmai felkészültségéről. Édesanyák százait segítetted, hogy csecsemőjük jól fejlődjön, egészséges kisgyerekké váljon. Ezt a munkát is higgadt türelemmel végezted, mint ahogy minket is türelemre, megértésre, megbocsátásra tanítottál. Méltóságos emberi tartást, mély nemzetszeretetet, mások iránti türelmet csepegtettél a szívünkbe. Fontos voltál nekünk. Sokat tanultunk tőled, és legjobb tudásunk szerint adjuk át ezt a sok tudást, tapasztalatot a fiatalabbaknak. Lásd – Atyal szólva –, így élsz te ifjú szívekben, s mindig tovább, mert életed millió gyökerű. Most, hogy végső búcsút veszünk tőled, megköszönjük, hogy voltál nekünk. Köszönjük, hogy életedet a magyar közösség szolgálatába állítottad. Nyugodalmad legyen csendes, áldott emléked megőrizzuk.

A Lorántffy Zsuzsanna Kulturális Egyesület nevében

Kilyén Ilka

Beiskolázási kampányt indított az RMDSZ

A romániai magyar nyelvű oktatás választását népszerűsítő beiskolázási kampányt indított csütörtökön az RMDSZ. A Minden magyar gyermek számít című kampányról Magyarri Tivadar, a szövetség oktatásért felelős ügyvezető alelnöke és Szabó Ödön oktatási szakpolitikus, a képviselőház oktatási bizottságának alelnöke beszélt csütörtökön egy kolozsvári sajtótájékoztatón.

Magyarri Tivadar elmondta: a kampány azokat a családokat próbálja megszólítani, amelyekben 6–7 éves iskolakezdő gyermek van. Megjegyezte: tapasztalatuk szerint a családok 14–16 százalékát kell meggyőzni arról, hogy érdemes magyar iskolába íratniuk a gyermeküket.

Az érvek között említette, hogy anyanyelven könnyebb tanulni, hogy csak így teljesebb ki a nyelvtudás a hagyományokhoz, a kultúrához való kötődéssel, és azt is megjegyezte, hogy magyarul tanulni ma már nem hátrány Romániában. Az Iskola Alapítvány magyar állami támogatással 2500 kisiskolának biztosít ingyenes étkeztetést és iskola utáni pedagógusi felügyeletet. Hozzátette: ez a szám nem magas ahhoz viszonyítva, hogy 51 ezer elemi iskolás tanul magyarul Romániában, de mégis nagyon fontos, mert egyes helyeken ez teszi vonzóvá a magyar iskolát.

Szabó Ödön hozzátette: a magyar vagy részben magyar családokban nevelkedő gyermekek mintegy 8-10 százaléka tanul román tannyelvű iskolákban. Számukra vagy nehezebben érhető el a magyar nyelvű iskola, vagy vegyes identitású családból származnak, és a szülők nem a magyar iskolát választották. A politikus szerint az EU, illetve a román kormány által biztosított forrásokból, valamint a magyarországi segítségből olyan iskolafejlesztések történtek az elmúlt években, amelyek után kijelenthető, hogy a magyar tannyelvű

iskolákban az országos átlagnál jobbak a körülmények. Azt is hozzátette: minőségi javulás is indult a magyar oktatásban, és a szülőknek azt a félelmét is próbálják eloszlatni, hogy magyar iskolában nem lehet jól megtanulni a román nyelvet. Megemlítette: kilencmillió eurós EU-forrásból indították el tavaly azt a programot, amely a kisebbségi iskolákban román nyelvet tanító pedagógusok felkészítését szolgálja. Az oktatáspolitikus szerint a magyar nyelvű oktatási paletta ma már ugyanolyan széles Romániában, mint a román nyelvű.

Magyarri Tivadar elmondta: a kampány a közösségi médiában indul, de emellett Kelemen Hunor RMDSZ-elnök levélben kereste meg a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetségét (RMPSZ) és a történelmi magyar egyházak vezetőit. – Azt szeretnénk, ha ebben – az iskolaválasztás szempontjából fontos – időszakban „a csapból is a magyariskola-választás üzenete folya” – fogalmazott.

Az alelnök az MTI kérdésére közölte: jelenleg 926 oktatási intézményben mintegy 1200 településen zajlik Romániában magyar tannyelvű oktatás. A tanintézetek mintegy 60 százaléka önálló magyar intézmény, a többi vegyes tannyelvű. Az apadó diáklétszám miatt az elmúlt nyolc évben 20-22 helyszínen szűnt meg a magyar nyelvű oktatás.

Azt is megemlítette, hogy a romániai oktatási rendszerben jelenleg mintegy 120 ezer diák tanul magyar nyelven. Az utóbbi években tízezer alá süllyedt, de 9500 körül stabilizálódott az elemi iskolát magyarul kezdő gyermekek száma. Részben a beiskolázási kampányoknak is tulajdonította, hogy a magyar iskolákban kisebb mértékben fogyott a gyermeklétszám, mint ahogy azt évekkkel ezelőtt a kutatók előrejelezték. Hozzátette: a vegyes házasságban születő gyermekeket ma nagyobb arányban iratják magyar iskolába a szülei, mint korábban tették. (MTI)

Fotó: Nagy Tibor (archív)

A francia külügyminiszter szerint stabil és kiszámítható viszonyt kell kialakítani Oroszországgal

Harminc évvel Európa újraegyesítése után az európai joggal és a helsinki egyezményvel összhangban stabil és kiszámítható viszonyt kell kialakítani Oroszországgal, a legsürgősebb teendő pedig az ukrán válsággal kapcsolatos feszültség enyhítése – hangzott a Jean-Yves Le Drian francia külügyminiszter csütörtökön Bukarestben, miután román partnere, Bogdan Aurescu meghívására Dimitro Kuleba ukrán külügyminiszterrel együtt részt vett a NATO keleti tagállamait tömörítő B9-ek csoport külügyminiszteri szintű távértekezletén.

Aurescuval közösen tartott sajtóértekezletén Le Drian újságírói kérdésre reagálva leszögezte: nem nevezhető provokációnak, ha Franciaország – az Egyesült Államokhoz hasonlóan – katonákat küld Romániába és a balti államokba, Párizs ezzel szövetségi kötelezettségének tesz eleget. Hozzátette, mind a kilátásba helyezett azonnali súlyos szankciók előkészítésével, mind a keleti NATO-tagállamok biztonságának megerősítésével el akarják rettenteni Oroszországot attól, hogy lerohanja Ukrajnát, ezek a lépések pedig az Oroszországgal folytatandó, a feszültség enyhítését célzó tárgyalásokat hivatottak előkészíteni.

A francia külügyminiszter kifejezte reményét, hogy Oroszország az erőszak alkalmazása helyett partnernek bizonyul az eszkaláció enyhítésében, és folytatja az egyeztetést a fegyverzet ellenőrzéséről, illetve a feszültség csökkentéséről mind az Egyesült Államokkal, mind a NATO-val,

mind az úgynevezett normandiai formációhoz tartozó országok (Ukrajna, Oroszország, Németország, Franciaország) között. Le Drian nyomtatékosította: semmilyen döntés nem született Európáról az európai bevonása nélkül.

Bogdan Aurescu kijelentette: a románok történelmi tapasztalata, hogy a világnak ezen a táján csak egy erős elrettentőképessegre alapozva lehet diplomáciai eredményeket elérni. Megállapította: Oroszországnak az ukrán határok mentén és a Fekete-tenger térségében felsorakoztatott hadereje többszöröse annak, mint amit a NATO a keleti szárnyon és annak déli részén, Románia térségében állomásoztat.

„Nem beszélhetünk olyan NATO-csapatösszevonásról, amely provokációt jelenthet Oroszország számára. Nem a NATO élezi a feszültséget. Minden, amit a NATO tett 2014, a Krím törvénytelen orosz annektálása óta, nem volt egyéb, mint válaszlépés az Oroszországi Föderáció erőszakos magatartására, és kizárólag az elrettentést, a fenyegetéssel szembeni védekezést szolgálta” – jelentette ki a román külügyminiszter.

A két miniszter tárgyalásain a Románia schengeni tagfelvételéhez nyújtandó francia támogatás és a román haditengerészet francia gyártmányú korvettekkel történő felszerelése is napirendre került. Az Európai Unió elnökségét 2022 első félévében ellátó Franciaország külügyminisztere szerdán részt vett a román uniós csatlakozás 15. évfordulójának szentelt parlamenti díszülésen, elutazása előtt pedig csütörtökön Klaus Iohannis román államfővel is találkozott. (MTI)

Állami támogatás zöldségtermesztőknek

A február másodikai kormányülésen elfogadták a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztérium által előterjesztett javaslatot arra vonatkozóan, hogy támogatást kapjanak azok, akik zárt térben termesztenek zöldségeket, így a paradicsomtermesztők támogatására szánt korábbi programot kiterjesztették, és más zöldségekre is vonatkozik.

Az országos költségvetésből el különített támogatás idej keretösszege 225 millió lej, amelyre mind a tavaszi, mind az őszi ciklusban pályázhatnak, akik üvegházakban vagy fóliasátrakban termesztenek zöldségeket. Egy gazda 4000 eurós támogatást kap, amennyiben az első szakaszban, március 1. és június 10-e, valamint a második ciklusban, október 15-e és december 9-e között értékesíti a termést. Ehhez 1000 négyzetméteren 3000 kg paradicsomot kell termesztetni. A támogatást igényelhetik a második ciklusban a paprika-, paradicsompaprika-, uborka-, paszuly-, spenót- és zöldségtermesztők is. A gazdák 1000 euróra pályázhatnak, amennyiben az említett zöldségeket október 15-e és december 9-e között értékesítik, és 1000 négy-

zetméteren 4000 kg paprikát, 2000 kg paradicsompaprikát, 1500 kg paszulyt, 1000 kg salátát, illetve 10.000 darab zöldségmagot vagy 100.000 darab hagymapalántát termesztenek.

A pályázatot továbbra is a mezőgazdasági igazgatóságok kezelik, így a szakhatóságokhoz kell benyújtani a kérvényeket az első ciklusban termesztett növényekért járó támogatásért, a kormányhatározat Hivatalos Közlönyben való közzétételét követően március elsejéig, illetve a második ciklusbeli támogatásért július 25-e és augusztus 31-e között. A kérvények beiktatása után az igazgatóságok és a Mezőgazdasági Intervenció és Kifizetési Ügynökség (APIA) kirendeltségének alkalmazottaiból álló közös bizottságok a helyszínen ellenőrzik a pályázatra szánt területeket, utána a megyei növény-egészségügyi hatóság megvizsgálja azt is, hogy milyen növényvédő szereket használnak a gazdák. A termés betakarítása előtt az igazgatóságok szakreferensei újabb ellenőrzést tartanak, hogy megállapítsák, sikerült-e elérni a megfelelő terméshozamot, majd ezután, ha a pályázó teljesítette a feltételeket, átutalják a támogatást a gazdák bankszámlájára. (vagy)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ jó állapotban levő 1410-es Dacia. Tel. 0749-073-641. (14767-I)

VESZEK régi festményeket, képkereket, paraszttárgyakat, antik bútorokat stb. Tel. 0731-309-733. (14451-I)

ELADÓ 2700 m² beltelek Kebeleiben. Tel. 0757-162-015. (14575-I)

ELADÓ hízott disznó és süldők. Tel. 0740-463-935, 0265/320-382. (14607)

ELADÓ minőségi pálinka (50% alk.). Tel. 0744-767-537. (p.-I)

ELADÓ jó minőségű fehér házi bor. Tel. 0744-704-400. (14746)

ELADÓ teljes GPL-berendezés 1600 cm³-es motorhoz (5 évig volt használva) és 15 évnél régebbi autó érvényes műszaki vizsgával. Tel. 0741-509-965. (14771-I)

LAKÁS

KIADÓ magánlakás irodának, lera-
katnak a Szabadság utca környékén.
Tel. 0744-704-400. (14746)

VESZEK öreg házat vagy telket vidé-
ken, Maros megyében. Tel. 0744-
620-370. (14699)

LAKÁST vásárolnék Marosvásárhe-
lyen, kizárólagosan tulajdonostól. Ér-
dekel eltartási szerződéssel vagy
haszonélvezeti joggal megvásárol-
ható lakás is. Bármilyen ajánlatot
meghallgatok. Tel. 0745-928-205.
(14431-I)

A MUREȘ INSOLVENCY SPRL – Marosvásárhely, Ghe. Avramescu u. 4. szám –, az újraszerveződés alatt álló adós FORAJ SONDE RT. csődbiztos a nyilvános árverést szervez a következő ingatlan értékesítésére:

– 12.902 négyzetméteres beltelek berendezéssel Sáromberkén (Maros megye). Kikiáltási ár: 418.273 lej, amiből 280.269 lej a telek, illetve 138.004 lej a berendezés.

A nyilvános árverésre február 11-én 13 órától kerül sor a csődbiztos székházában, és hetente péntekenként megismétlik, ugyanabban az időpontban, az értékesítésig. Az árverésen részt vehetnek azok a magán- és jogi személyek, akik/amelyek megvásárolják a feladatfüzetet, kifizetik a kikiáltási ár 10%-át képező garanciát és a részvételi díjat 24 órával az árverés kezdete előtt.

Bővebb felvilágosítás a csődbiztos 0265/269-700, 0745-146-096 vagy az adós 0736-444-657-es telefonszámán.

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK, ÁTLÁTSZÓPONYVA-BEÉPÍTÉS és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban. Tel. 0745-379-638. (sz.-I)

TERMOPÁN ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német REHAU profilokból. Tel. 0745-379-638. (sz.-I)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (66256-I)

DR. INCZE SÁNDOR belgyógyász főorvos betegeket fogad Marosvásárhelyen, a Tudor Vladimirescu utca 21/A szám alatt. Tel. 0265/265-112. (14342-I)

MAROSVÁSÁRHELY központjában levő fogorvosi rendelő FOGORVOST alkalmaz. Érdeklődni: tel. 0727-300-265. (14656-I)

MAROSVÁSÁRHELYI CÉG HOLLANDIAI MUNKAPONTRA alkalmaz ASZTALOST, ÁCSOT. Amit ajánlunk: 15 eurós órabér. Tel. 0762-986-532. (22951-I)

ELADÓ 2 szobás lakás a Pandúrok sétányon. Tel. 0746-520-903, délután. (14764-I)

KIADÓ hosszú távra 3 szobás, bútorozott tömbházlakás a Kövesdombon. Tel. 0741-123-181. (14773-I)

TÁRSKERESÉS

TÁGAS, meleg otthonomba várok egy számítógépezni tudó, okos, művelt úriembert, 60-70 életév között. Választ várok a szerkesztőségbe, a „Hol a boldogság mostanában?” jelígre. (14757)

EGYEDÜLÁLLÓ, 68 éves, nyugdíjas férfi megismerkedne 56-65 év közötti hölgygel, komoly kapcsolat céljából. Tel. 0754-513-100. (14786)

MINDENFÉLE

FUVART, bútorhordást vállalunk személyzettel, külföldre is, valamint törmelékszállítás. Tel. 0749-543-104. (-I)

MASSÍROZÁST vállalom. Tel. 0745-953-932. (14569-I)

BETEGGONDOZÁST vállalom. Tel. 0770-723-776. (14628-I)

KIADÓ új, 150 m²-es autószerelő műhely és térköves udvar Udvarfalván. Tel. 0742-557-214. (66252-I)

VÁLLALUNK villanyszerelést, víz-szerelést. Tel. 0774-574-527. (14204)

VÁLLALOK szobafestést, mázolás, lépcsőházfestést, csempe-, padló-csempe-, lamináltparkett-lerakást garanciával. Tel. 0746-552-473. (14674)

TETŐFEDŐ KFT. vállal ácsmunkát, bádógosmunkát, szigetelést, bármilyen kis javítást. Tel. 0742-344-119, Bence. (14716-I)

VÁLLALOK mindenféle építkezési munkát, fametszést előnyös áron. Tel. 0741-352-972. (14735)

VÁLLALUNK tetőkészítést lemezből, cserépből; ácsmunkát, teraszkeszítést, garázsfelújítást, csatornajavítást, bármilyen kisebb javítást és mindenféle más munkát, kerítéskészítést is. Tel. 0740-756-103. (14732)

ENGEDÉLLEL rendelkező szerelő víz-, gáz-, központi fűtéssel, padlófűtéssel, kanalizálással kapcsolatos sürgősségi eseteket vállal. Tel. 0770-905-315. (14739-I)

MAROSVÁSÁRHELYEN és vonzáskörzetében tavaszi gyümölcsfajmetszést és lemosó permetezést vállalom korszerű, jó minőségű szerszámokkal. Érdeklődni és előjegyezni a következő telefonszámon lehet: 0745-318-396, Szigeti Botond kertészmérnök. (14785-I)

TAKARÍTÁST vállalom. Tel. 0754-034-906. (14782-I)

MEGEMLÉKEZÉS

Az élet csendesen megy tovább, de emléked elkísér egy életen át. Fájó szívvel emlékezünk a drága édesapára és férjre, a néhai **BIRÓ BÁLINTA** halálának hatodik évfordulóján. Szép emléket szeretettel őrizzük. Bánatos szerettei. (14623)

Fájó emlékként élem meg minden évben február 6-át, mikor szeretett **ROZIKÁM** immár hat éve örökre itthagyt. Emléked holtomiglan a szívemben őrzöm. Nyugodj békében, drága **RÓZSÁM!** Bánatos férjed, Pista. (14712-I)

Fájó szívvel emlékezünk a szeretett édesanyára, nagymamára, **BAKÓ VILMÁRA** halálának 14. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Gyermekei, unokái. (14740)

Fájó szívvel emlékezünk február 5-én a székelyvécei **KISS ANDRÁSRA** halálának 10 évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Bánatos fia, János és családja. (p.-I)

Fájó szívvel emlékezünk február 5-én **NÉMETI MÁRTONRA** halálának 29. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Szerettei. (p.-I)

„Az emlékezéshez nem emlék, Hanem szeretet kell, S akit szeretünk, Azt nem feledjük el.”

(W. Shakespeare)

Örök fájdalommal a szívünkben emlékezünk a február 5-én tizenegy éve elhunyt

KACSÓ KÁROLYRA
(Karcsi),

a szeretett férjre, édesapára, nagytatára, apósra. Szép emléked szívünkbe zártuk. Nyugodalmad legyen áldott! Szerető családja. (14780-I)

Tisztelettel emlékezünk február 4-én **HORVÁTH GYULÁRA** (Gyuzsi), a szakszervezetek háza volt DJ-jére (1974-1979) halálának második évfordulóján. Emlékét őrzik zeneszerető barátai: Lázár Sándor, Sabău Emil és még sokan mások. (mp.-I)

Fájó szívvel emlékezünk február 4-én drága öcsénkre, **HORVÁTH GYULA LÁSZLÓRA** halálának második évfordulóján. Nyugodjon békében! Bánatos nővéreid. (14784-I)

Fájó szívvel emlékezünk február 5-én **FÉNYA PÉTERRE** halálának első évfordulóján. „Messze ment, hol el nem érhetem, de emléke szívemben örökre megmarad.” Szerető felesége, fia, lánya és négy unokája. (14765-I)

Tisztelettel és kegyelettel emlékezünk február 6-án **OLTEAN ESZTERRE** halálának 3. évfordulóján. Emlékét őrzik lányai: Zsóka és Melinda, veje, Árpai, unokái, Eszter és Szabolcs. Nyugodj békében, édesanyánk! (-)

ELHALÁLOZÁS

„Én vagyok a feltámadás és az élet, aki hisz énbennem, ha meghal is, él.”

(Jn. 11,25)

Fájó szívvel tudatjuk, hogy **SIKLÓDI LAJOS** folyó év január 17-én, életének 89. esztendejében elhunyt. Drága halottunkat 2022. február 7-én 12 órai kezdettel a marosvásárhelyi katolikus temetőben a református egyház szertartása szerint helyezük örök nyugalomra. Kérjük, aki virággal kíván búcsúzni, csak egy szálatt hozzon. Az igaznak emlékezete áldott! (sz.-I)

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy a drága apa, férj, testvér, após, nagypapa, rokon és jó barát, a szentháromsági születésű

SZOMBATFALVI ÁRON

fájó szíve 2022. január 30-án, 84 éves korában megszűnt dobogni.

Drága halottunk temetése 2022. február 10-én lesz Zalaegerszegen, a Göcseji úti temetőben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (14763-I)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a drága feleség, édesanya, nagymama,

FÁBIÁN KLÁRA

az Electromureș orvosi rendelő nyugalmazott asszisztensnője, életének 76. évében, türelemmel viselt szenvedés után meghalt.

Drága halottunkat 2022. február 4-én, pénteken 12 órakor helyezük örök nyugalomra a marosvásárhelyi református temetőben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (p.-I)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapa, nagytata,

FILEP GYULA

szerető szíve február 2-án, életének 82. évében megszűnt dobogni.

Temetése február 4-én, pénteken 14 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (14783-I)

RÉSZVÉTNILVÁNTÁS

Megrendülten vettünk tudomást Nagy Andor kollegánk szeretett ÉDESAPJA haláláról. Vigasztalódást kívánunk a gyászoló családnak. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Az Aquaserv vezetősége. (sz.-I)

Őszinte részvétünket fejezzük ki Nagy Andor kollegánknak, együttérzünk vele szeretett ÉDESAPJA elvesztése miatt érzett fájdalmában. Az Aquaserv munkaközössége. (sz.-I)

*Expoziție cu vânzare:
antichități și handmade
Régiség és kézműves vásár*

04.02 - 06.02.2022

Promenada

Közlemény
Szünetel a vízszolgáltatás

Az Aquaserv Rt. felhívja a fogyasztók figyelmét, hogy betervezett hálózatfejlesztési/karbantartási munkálatok miatt február 5-én 9–14 óra között szünetel a vízszolgáltatás:

Marosvásárhelyen – a Nyíres, a Malomfalvi, a Kishegyszőlő, a Bodonhegyszőlő utcában, valamint a Bodoni úton a 36–68. és 67–101. számok alatt.

Ugyanakkor felhívjuk a figyelmet arra is, hogy a szolgáltatás beüzemelését követően a vízcsapból a vezetékekből kimosott lerakódások miatt rövid ideig zavaros víz folyhat. Javasoljuk, hogy letisztulásáig csak háztartási célokra használják a vizet. Elnézést kérünk a kellemetlenségekért. Köszönjük megértésüket!

Az Aquaserv Rt., Marosvásárhely

ÜZENET SZERETETTEL

ÜZENET SZERETETTEL

0737-37 30 30

MAROSVÁSÁRHELY,
PREDEÁL UTCA 12.,
540 345

ETV ERDELYI MAGYAR
TELEVÍZIÓ

Marosvásárhelyi Rádió Románia

www.marosvasarhelyiradio.ro

96 FM
106,8 FM
1323 AM

MCA Health Care
ORVOSI LABORATÓRIUM

www.health-care.ro Tel/fax: 0365-882747
Marosvásárhely, Tulipán utca 25. szám

TÁJÉKOZTATÓ

Tisztelt páciensek, tájékoztatjuk Önöket, hogy Marosvásárhelyen, a Tulipán utca 25. szám alatt működő MCA Health Care orvosi laboratórium rendelkezik a Maros megyei egészségbiztosítási pénztári alapból származó összeggel februárra, ártámogatott (ingyenes) orvosi analízisek elvégzésére! Ehhez szükséges küldőpapír a családorvostól/szakorvostól.

Az érdekelteket kérjük, hogy előjegyzés érdekében hívják a 0365-882-747-es telefonszámot hétfőtől péntekig 7–19 óra között.

Várjuk Önöket!

A marosvásárhelyi nyugdíjasok figyelmébe!

Tudatjuk, hogy a korábban kiállított ingyenes nyugdíjasbérlet-igazolványok érvényessége meghosszabbodott Marosvásárhely önkormányzati testületének februári ülészakáig. Addig a nyugdíjasok továbbra is ingyen utazhatnak Marosvásárhely területén.

A Közszállítási Vállalat

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Katherine Webb
Az angol lány

Anne Jacobs
A villa lányai

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

therezia®